

Zvony Podluží

Téma čísla:
Řemesla
Lidové tradice
Vánoční zvyky

Pravidelné rubriky: O čem se právě mluví v regionu
• Co nového v obcích • Kalendář akcí • Weinviertler
Dreiländereck • Regionální TOP projekty • Fotoreportáž

Vánoční zvyky a tradice

Pro většinu lidí jsou to nejkrásnější svátky v roce. Staré tradice se mísí s novými zvyky, a tak mají vánoční dny zvláštní atmosféru štěstí a rodinné pohody. Coprovází je dobré jídlo a radost z dárek, ozdobený vánoční stromek a světla svíček. A také Betlémy a koledy.

Slovo Vánoce pochází ze staroněmeckého wāhnachten (dnes Weihnachten), složeného z wāh- (světlo) a Nacht (noc). Přípravu na samotné Vánoce představuje advent, období čtyř týdnů před Vánoci. První adventní neděle (připadající na neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem) označuje počátek křesťanského roku.

Hlavním dnem Vánoc je Štědrý den, na něj přímo navazují Boží hod vánoční a svátek sv. Štěpána. Celé vánoční období uzavírá svátek Tří králů. V minulosti platilo, stejně jako dnes, že do Štědrého dne musí být dům perfektně uklizený a čistý. Stěny venkovských světnic se před Vánocemi bílily, drhly se podlahy a nábytek. Samozřejmě byly čistě převlečené peřiny, na stůl hospodyně prostřela vánoční ubrus a připravila slavnostní nádobí. Hlavním bodem vánoční výzdoby býval Betlém. Dnes je jím vánoční stromek, tradičně kouzelným symbolem Vánoc, a málokdo si dokáže představit lepší místo, pod nímž by se daly rozdávat vánoční dárky. První vánoční stromky se objevily na německém území v 16. století a říkalo se jim „zimní méje“. Počátkem 18. století se součástí dekorace stalo i osvětlení a vánoční stromek se z Německa šířil dál. V Česku poprvé vánoční stromek připravil pro své přátele v roce 1812 ředitel Stavovského divadla J. K. Liebich na svém libeňském zámku. Nový zvyk se poté začal prosazovat v bohatých pražských měšťanských rodinách a teprve později i do venkovských stavení.

S východem první hvězdy se usedalo ke štědrovečerní večeři. Poblíž stolu si hospodyně připravila mísy s jídlem, aby neporušila starou pověru, že během jídla nesmí nikdo vstávat. Jinak hrozilo, že příští rok nezůstane rodina pospolu. Večeře měla obvykle několik chodů, říkalo se, že jich má být devatero. Na stůl se měly dostat všechny plodiny, které se během roku urodily. Na začátku hostiny se podával vánoční oplátka s medem. Polévka bývala hrachová nebo čočková, později rybi. Hlavním jídlem bývaly započené nákypy s houbami, známé jako hubník nebo kupa. Zvláštní černý kupa se při-

pravoval z tmavých hřibů. Kapr, který je i dnes nedílnou součástí Vánoc, je reativně novodobou tradicí. Na našich stolech se začal objevovat začátkem 19. století. Původně se upravoval na čerro, pokrm se připravoval až tři dny předem, kdy se kapří maso vařilo s nejrůznějšími ingrediencemi jako ořechy, pomník či švestky. Nezbytnou součástí večeře bylo také su-

k českým Vánocům prosit patří. Zvyk dávat dárky je starý jako lidstvo samo. Je to projev přátelství, lásky a úcty. Nádílka nebyla nijak bohatá a dárky měly hlavně na venkově spíše význam symbolický. Děti dostávaly jablíčka, ořechy, drobnou hračku. V některých rodinách dostávaly starší děti stříbrnou nebo zlatou mirci, kterou jim ovšem rodiče hned

K Vánocům patří i různě zdobené betlémy.

Foto: archiv Regionu Podluží

šené ovoce, někdy vařené a různě upravované pod názvem „muzika“, to vše doplňovaly jablka a ořechy. Teprve později se na venkov dostalo drobné zdobené pečivo. Dnes si každá rodina sestavuje štědrovečerní večeři podle svého. Některá tradiční jídla se připravují stále, přibývá však nových receptů včetně speciálů zahraničních kuchyní. Společným jmenovatelem jídelníčků ve většině rodin je snad bramborový salát a zdobené cukroví. Další průběh večera byl vyhrazen různým zvykům, hrám, nadělováním, zpívání koled a hlavně zábavě mladých, kteří obvykle společenskou formou hádali svou budoucnost (lití olova, házení střípky, vybírání polínek, pouštění ořechových skořápek se svíčkou po vodě...). Když na Štědrý večer zazní cinkot zvonku, všechny děti vědí, že Ježíšek je už vzhůru a přines jim ozdobený stromček s dárky. Každé malé dítě u nás ví, že dárky pod vánoční stromček naděljuje Ježíšek. Třebaže ho nikdo nikdy ve skutečnosti neviděl, je našim srdcím blízký. Jako nacípřrozená, všeobjímající bytost

uložili jako budoucí věno. Balení dárek je novodobou záležitostí. Neodmyslitelnou součástí bývaly koledy, spojené s občůzkou po domech. Původně je zpívaly děti pouze v daném období, kdy chodily po vsi a koledovaly si o nějakou sladkou výslužku. Přitom se zpívaly písně liturgické i lidové. Večer obvykle zakončila cesta na půlnoční mši.

Zvyků a tradic jak se slavily Vánoce je opravdu hodně. Spoustu zvyků se zachovalo, jen mají jiný průběh, ale i se některé vrací, jako například lití olova. Avšak s modernizací doby, se modernizují i vánoční svátky. Proto není divu, že se na Štědrý den objeví spíše vepřový řízek než kapor. To ovšem nic nemění na tradicích Vánoc. Každý jsme jedineční a je jenom na nás, jaké si uděláme Vánoce, není důležité, zda vyzdobíme dům či ne, nejdůležitější však je, že je rodina pohromadě a sama se tak navodí vánoční atmosféra, krásná a pohodlová Vánoce.

Bc. Eliška Tesaříková
(Zdroj: mj. publikace České zvyky a obyčeje, Alena Vondrušková)

O čem se právě mluví v regionu

• Od ledna do července tohoto roku probíhala příprava žádosti, souvisejících příloh a dokladů pro podání projektu „Stromořadí pro Region Podluží“ do Operačního programu životního prostředí, který je jedním z příložených dvacítky dotačních programů, které na území České republiky umožňují čerpat finančních prostředků z EU. Žádost byla zaevidována a po formální kontrole administrativní správnosti a úplnosti byla poslána k dalšímu hodnocení v rámci fondu. Avizované vyhlášení výsledků výzvy je předpokládáno v lednu 2012. V rámci tohoto projektu je plánovaná revitalizace a nová výsadba dřevin na 16 úsecích okolo silničních komunikací mezi obcemi regionu za více než 8,5 mil. Kč.

• V současné době probíhá také reali-

zace projektu – Informační a sociální zázemí pro regionální rozhlednu „Na Podluží“ (na snímku). V rámci první etapy projektu s celkovými náklady 430 tis. Kč, sponzorovaného Programem rozvoje venkova Jihomoravského kraje ve výši 225 tis. Kč, bude pro návštěvníky regionální rozhledny u Nového Poddvornova vytvořeno nové informační a sociální

zázemí. V letošním roce již byla v rámci této etapy projektu vybudována elektro přípojka rozhledny a probíhá výroba informačně sociálního zázemí – buňky, dále kotvení a osazení informačních panelů. V rámci druhé etapy projektu, která proběhne v první části roku 2012 bude provedena vodovodní přípojka a napojení na odpadní jímku.

• Na obecních úřadech jsou ještě k dispozici stálé kalendáře Regionu Podluží pro rok 2012 s přehledem společenských akcí, liturgických svátků a fotografií z obcí. Kalendář si můžete objednat i na telefonu 777 328 062 či e-mailem: tesarikova@podluzi.cz
Ing. Josef Smetana,
manažer svazku obcí

Společné putování za dědictvím regionů (2010 - 2011)

Hlavním posláním projektu bylo vytvoření nových možností pro zajištění ochrany a obnovy hmotného a nehmotného kulturního dědictví venkova ve vybraných územích Jihomoravského kraje. Projekt jehož realizátory byly partnerské místní akční skupiny - Dolní Morava, Společná cesta a Strážnicko, usiloval o poznání a zpřístupnění historie veřejnosti, o rozvoj řemesel a obnovu tradičních objektů na Podluží, v Dobrušce, Strážnici a Vyškovsku.

Příprava obsahu publikací v rámci projektu.

provedeno zmapování a sběr dat pro vytvoření společné databáze obsahující témata lidových tradic a zvyklostí, lidových pověstí, lidového stavitelství, tradičních řemesel, ale také regionální gastronomie. Získaná data a podklady

byly základem pro vytvoření veřejně přístupné www databáze, která je dostupná na webových stránkách všech partnerských MAS. Veřejnosti jsou tyto získané materiály dostupné také ve formě čtyř společných tištěných publikací:

- Pověsti z regionů Moravy
- Lidové stavitelství z regionů Moravy
- Lidové tradice z regionů Moravy
- Krajské kuchařka z regionů Moravy

Dalším cílem projektu bylo vytvoření 5-ti stálých expozic zaměřených právě na kulturní dědictví regionů. Cívením těchto veřejně přístupných objektů bylo dosaženo vytvořením zajímavých a kvalitních expo-

Otevření expozice Starý kvartýr v Lužicích

zic nadržejících zjištěné poznatky z provedené mapování kulturně historického dědictví. V rámci projektu byly provedeny

Muzeum hliněného stavitelství v Rostěnicích.

práce a vytvořeny expozice v objektech:

- Muzeum Starý kvartýr v Lužicích
- Muzeum Stará radnice v Rohatci
- Technická památka na Batově kanále – výklopník Sudoměřice
- Průzkův mlýn Strážnice
- Muz. hliněného stavitelství v Dcme zdravého rozumu v Rostěnicích-Zvonovicích.

Jedním z naposledních cílů projektu je snaha o zepšení kvality života ve venkovských oblastech. V projektu je cíl naplněn zejména nákupem zařízení pro společenské a kulturní akce, mezi něž patří například dřevěné stánky či chlácí box na víno. Realizace společného projektu přispívá ke zvýšení atraktivit území všech partnerských MAS

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

Dolní Bojanovice

Řemeslo v původní podobě

Udržování lidových tradic je v dnešní době čím dál těžší. Dnešní zájemci o lidové umění napříč všemi jeho odvětvími mají vyšší nároky na nositele lidových tradic. V lidové hudbě jsou staré písně prezentovány v nových aranžmá, která jsou přijatelná pro dnešního posluchače. Také rukodělní výrobci, kteří používají k výrobě původní nástroje, mění způsob prezentace svých výrobků. Je obdivuhodné, že i v dnešní moderní době se dědí lidové řemeslo z generace na generaci v původní podobě.

Krajčíři Komosní si vyučili vnučku

Málokdo se může pochlubit tím, že se vyučil u vlastních prarodičů. Markéta Maláníková toto štěstí měla. Učili ji skuteční mistři - krajčíři Růžena a Michal

dulce dívků i chlapecké, šátečky, rožky, kabaně, košile. V letošním roce vyšila paní Maláníková již své dvousté července. Shodou okolností to byly července pro letošního prvního stárka.

Letos se ochotnický spolek představil pod vedením Markéty Maláníkové s komedií *Sluha dvou pánů*. Foto: Jan Šimek

Komosní. Od malička měla možnost sledovat jejich práci. Sama se pak uměleckému řemeslu vyučila v Praze. V práci svých prarodičů pokračuje již téměř dvacet let. Šije a vyšívá července, kor-

Markéta Maláníková dodnes používá starou vyšívací techniku, vyhledává staré vzory, které vkládá do svých uměleckých děl - do krojových součástí. K prezentaci své práce používá spokojené zákazníky, zájemce z řad folkloru, kteří její výrobky sami veřejně prezentují.

Po svých prarodičích paní Maláníková nezdědila pouze rukodělnou zručnost, ale také lásku k ochotnickému divadlu. Po svém šátečkovi Michalovi převzala režiséřskou „taktovku“. Divadlu se věnuje již dvanáct let. Za tu dobu připravila deset divadelních představení. S představením *Maryša* slavila úspěch dva roky. S náročným projektem *Cesta* zarúbaná projezdila okolí v letech 2009 a 2010. Letos v říjnu sehrál divadelní spolek Dolních Bojanovic pod jejím vedením premiéru hry *Sluha dvou pánů*. Ocenění v zaplněném bojanovském sále tleskalo účinkujícím ve stoje.

Markéta Maláníková přebírala za naslouchání *Cestu* zarúbané několik ocenění. Foto: Jaroslav Škořik

Záliba se stává zaměstnáním

Helena Pazderková začala se šítím krojových součástí teprve nedávno. Jčitelku jí byla, stejně jako v případě paní Maláníkové Růžena Komosná. Paní Pazderková zdědila manuální zručnost po svém šátečkovi, který se zabýval řezbářstvím. Původně se vyučila cukrovíkářkou pro Maryšu. Lásku ke krojům si získala až v dospělosti. První kroj ušila pro svého syna. Dnes si svůj život bez krojů nedokáže představit. Studium historických materiálů a pravidelným konzultacemi s paní Komosnou získala paní Pazderková povědomí o starých technikách. V současné době šije krojové košile, rukávce, košílky pod rukávce, kasanice, sukně, slvácké šaty. Mimo to se věnuje také strojovému vyšívání pro firmy, vyšívání perlinek, polštářků, ubrousků, vyšívá reklamní trička pro zájemce z různých oborů.

Během roku a půl, kdy s paní Pazderkovou otevřela živnost, si získala klientelu od nás i širokého okolí. K prezentaci své práce využívá různé folklorní a lidové akce, v letošním roce již také zřizuje internetové stránky. Na vlastní koníčky již dnes paní Pazderkové čas nezbývá, ale jak sama říká, práce je jí kníčkem.

Paní Maláníková se s paní Pazderkovou shodují na tom, že toto povolání není jednoduché. Bolest zad a pálení očí jsou nejčastějšími problémy, které obě trápí. Odměnou za práci je jim však podívaná na krojovaná děvčata a šohaje při hodo-vém veselí, kteří tančí v jejich výrobcích.

Stranu připravili:

Andrea Červenáková, Martin Kaňa

Helena Pazderková začala s šítím krojů teprve nedávno. Foto: archiv

Hrušky

Řemesla a živnosti minulého století v Hruškách

V dobách mého mládí nás učili, že řemeslo má zlaté dno a kdo nějaké ovládá, ten se ve světě určitě neztratí. Dneska se mladí lidé učí něco úplně jiného, a je pravdou zůstává, že řemesla provázejí každého člověka celý život, jak se říká od kolébky až k hrobu. Ostatně řemesla znali obyvatelé této planety dávno před naším letopočtem. Například Mykétané byli zručnými výrobci zlatých pohárů, šperků, mečů a brnění, stejně tak Feničané, kteří vyráběli předměty ze skla a vynalezli technologii foukání skla. Ale také například Vikingové (800–1000 n. l.) prý nebyli pouze válečníci, ale také zručnými řemeslníky a milovníky umění. Řemesla se vyvíjela podle potřeb obyvatelstva, ve středověku i v pozdějších dobách se řemeslníci sdružovali do cechů, které měly své znaky a pravidla. Nepoctivci byli z cechu vyloučeni, ale i jinak potrestáni. Ve středověkých městech, která byla obklopena hradbami pro ochranu obyvatel, se živnostem dobře dařilo, ale byla i řemesla, která se směla provozovat pouze za branami města. Nebylo to pouze známé řemeslo katovské, ale například i řeznické, kteří pracovali s krví, což se považovalo za nečisté. Ale to vše je dávno historie, i když pro někoho hodně zajímavá a pro nás pro všechny poučná. A tak se vrátím do století minulého, tj. dvacátého. V této době, hlavně v její první polovině, se nacházelo v naší obci Hrušky značné množství řemeslníků, obchodů a hospod, že je až s podivem, jak se všichni užívali. Asi byla jiná doba a skromnější lidé. A to vše inspirovalo náš vlastivědný kroužek k uspořádání letošní hodovní výstavy, jejíž název je i názvem mého článku. Chtěli jsme připomenout všechny, kteří tu v minulosti provozovali své živnosti, jejich šikovné ruce a hlavně

různé předměty, které se dochovaly do dnešních dnů. Za to musíme poděkovat všem, kteří byli ochotni nám tyto exponáty zapůjčit a kteří tyto věci po svých předcích s láskou opatrují. A kdo neravštil letošní hrušské hodby a neměl možnost zhlédnout naši výstavu, najde ji ve fotogalerii na webových stránkách obce Hrušky.
Jana Šumberová

Žijí mezi námi

Když se řekne dřevo, většina lidí si představí to na topení, ale jsou mezi námi i jedinci, které pohled na kus dřeva nabádá k tomu, aby z něho něco vytvořili, aby ho takzvaně oživil. A to je případ **Filipa Šumbery** (r. 1979), amatérského řezbáře z Hrušek. Pracoval se dřevem začal zhruba před deseti lety. Inspiroval ho k tomu jeho zájem o přírodu a záliba v přírodních materiálech. Protože nikdy nevynikal v kreslení, své představby realizoval přímo do dřeva. Nejprve vyráběl menší věci jako například různé přívěsky, misky, vázičky a další užité předměty. Později začal vytvářet různé plastiky, některé podle fotografií, jiné podle své fantazie, které dodával i do několika galerií. V současnosti se věnuje svému koníčku pouze ve volných chvílích, kdy volí pro radost svou i svých přátel.

I když neplatí, že většina obyvatel podlužáckých vesnic chodí oblečena v kroji, jsou okamžiky, kdy barvy kroje rozzáří dědinu. Některé drobnosti si mnozí dělají sami, přece však je stále třeba odborníků. Kroj se musí ušít tak, aby se dal nosit a vyzdobit tak, aby reprezentoval majitele i region. Byly doby, kdy jste takové tvůrce našli v každé vesnici, ale to je již minulost. Přece ale existují a s některými se seznámíme.

Jednou z nich je paní **Marie Benešová**, krejčovinou se zabývá celý život a její specializace jsou mužské kroje – nohavice, kabaně, ratyňáky. Baví ji šít nové věci, hledat metocy, pracovní postupy. Protože, jak sama říká, každá krojová součást je pokaždé jiná, i když jde o totéž. Každý nový kraj je v podstatě originál a na každého musí vypadat jinak. Hlavně se musí dobře nosit, nejde o exponát do vitriny, ale o oděv k po-

užití, jako každý jiný. Největší radostí je, když potom vidí na jevišti mužský sbor, který sama „oblekla“. Její věci nosí třeba mužáci z Hrušek, cimbalová muzika Husaři a mnohé jiné.

Další, které mezi tvůrce lidového oděvu jistě patří jsou dvě švagrové – **Milada Hanzálíková a Eva Horká**. Jejich doménou je výšivka. Licové motivy se objevují na košilích plátěných i molových. Vyšívají kapesníčky, fětochy obojky, tačky a jiné. Začaly vlastně z potřeby. Paní Horká šla dát vyšít košili pro syna, a když měla vyšíváčka moc práce a její zakázku odmítla, pustila se do toho sama. U paní Hanzálíkové to bylo obdobné, jenže jejím prvním zákazníkem byl vnuk. Vzory si sami navrhuje, protože nikdo nechce stejnou výšivku a stále je třeba dělat něco nového. A tak je každý kus vlastně originál. Jejich výšivky potkáte od D. Bojanovic po D. Dunajovice. Nosí je například mužské sbory z Lanžhota nebo Moravské Nové Vsi.

Malíř **Petr Hejzlar**, rodák od Náchoda, je občanem Hrušek od roku 1989. Vystudoval střední zemědělskou školu a střední uměleckoprůmyslovou školu. K tvorbě jej inspirovala především krajina rodného regionu, nyní jsou objektem jeho uměleckého zájmu motivy Jihočeského kraje, především Pálavských vrchů a Podolí. Technikou olej na plátno se zabývá nejen převažující krajinnou malbou, ale nevyskybá se ani motivům záliby a příležitostně i portrétní tvorbě. Jeho práce lze spatřit na krátkodobých výstavách v okolí, ale vystavuje i v Galerii výtvarných umění v Hodoníně, Domě pánu z Lipé v Brně nebo Ateliéru B&B v Praze. Poslední větší akcí byla výstava „Moravští umělci v Brně“, kde mimo něj vystavovali ak. mal. J. Minařík, V. Mach, Kolář, J. Novotná. V současné době připravuje společnou výstavu se svým kamarádem Kristiánem Kodetem ve své rodné Polici nad Metují.
Text a foto: Jan Křížko, Jana Šumberová

Filip Šumbera
- Jan Werch.

Marie Benešová v dlně.

Malíř Petr Hejzlar.

Josefov

Řemesla v Josefově

Řemesla jako živnost, už pomalu končí. Je jen málo odvětví, které v naší obci přecházejí z generace na generaci, a tak budeme rádi, že tu jsou alespoň řemesla, která široké okolí zná obuvnického mistra, pana **Josefa Janulíka**, který vyráběl krojovou obuv. Za svoji práci získal ocenění od ministra kultury ČR. Reprezentoval ČR na mezinárodní přehlídce v Lipsku. Do tajů řemesla sám zaškolil i své dva vnuky. V tradici šití krojové obuvi pokračuje jenom jeden z nich, **Martin Tomašík**. Obuv šije v dědečkově dílně v Josefově.

Rovněž práce se dřevem je v žilách rodiny **Hasilových**. V mládí se vyučil pan Forián Hasil v Mikulčicích (Těšicích)

truhlářem. Známe byl svou šikovností a pracovitostí. Nejedna kluk měl od něj zhotovený HFKAČ. Jak se říká, pcta-li se i dva synové Jan a Vít. A, aby řemeslo nezaniklo, věnuje se tomuto řemeslu i Janův syn Jiří. V Dol. Bojanovicích mají stolařskou dílnu jak Jiří tak i Vít.

Kovářství a podkovářství, to bylo tzv. černé řemeslo. Tímto řemeslem se živil pan **Antonín Růžička** st. V okolí byl znám svým uměním. Kovárna kdysi stála u sv. Trojice, poblíž pasoušky (příbytek pastevce dobytky). Jeho syn Antonín se vyučil kovářem a v pozdějším věku se stal zkušební komisářem svařování plamenem a elektrickým obloukem. Jeho úmrtím skončilo toto krásné řemeslo v rodině.

Zůstaly i záliby v ručních pracích. Nebyl snad člověk, který by se nezastavil u stánku s vyškrabovanými velikonočními vajíčky. A takovou zručnou paní máme i v naší obci. Je to paní **Stanislava Bobáková**. Lásku k vyškrabování velikonočních vajíček asi podědila po své již zemřelé tetě, paní **Stanislavě Prátové**, která ji vychovala. Její nádherně vyškrabaná vajíčka jsme mohli vidět na různých výstavách v posledních letech v Mor. N. Vsi na Dni řemesel, kde rovněž ukázala velké pástrosí vejce, které vyškraba a její dcera Miroslava. Zručnost, trpělivost, přesnost, představitivost a dar od Boha, to vše je k takovému umění potřeba.

Růžena Hasilová

Plkač Trophy Cup

Na 1. ročník Plkač trophy cup v naší obci se majitelé zelných, plkačů a fréz připravovali s náležitým předstihem. Své miláčky čistili, mazali, nově natírali, různě zocílili, prostě řečeno dávali je „do pucu“, aby vypadaly co nejlépe. Když konečně přišel den „D“, tak na stanovišti u rybníka jsme jich mohli napočítat celkem 22. Plkače byly rozděleny do kategorií a přidělena jim byla rovněž startovní čísla. Okruh byl určen starostou obce, jel se na čas a mistři i přespolní fanoušci svým favoritům hlasitě fandili a povzbuzovali je k rychlejší jízdě. Po skončení jízdy závodily i děti. Odrážecí traktůrky, šlapací autíčka a koloběžky – s tím vším naše děti za mohutného skandování dospělých dorazily šťastně do cíle. Za to všechny obdržely malé pozornosti a

sladkosti od obce. Spanilou jízdu všech traktorů byla tato akce pomalu u konce. Jak říší „pomalu“, protože teprve potom se mohlo slavit. Byli vyhlášeni vítězové svých kategorií a poté obdrželi z rukou starosty diplomy a vavřínové věnce. Starosta daroval na tuto akci bečku piva, aby nebyla žízeň, ale protože žízeň byla velká, muselo se ještě dokoupit. Limonády, cukrovinky a klobásy na opékání darovala rovněž obec. Milovníci rybaření zkoušeli své štěstí v chytání ryb v místním rybníce. Počasí nám přálo, akce sklídila pochvalu od všech přítomných.

Zarážání hory - odhalení sochy

Letošní zarážání hory začalo neobvyklým způsobem. Starosta obce Vojtěch Pospíšil nechal pro svou obec po domluvě s lužickým starostou na sochařském

sympoziu v Lužicích vytesat z pískovce sochu císaře Josefa II., zakladatele naší obce Josefův. Sochu vytvořil mladý nadějný sochař, pan Vondrák. Socha byla slavnostně odhalena starosty Pospíšilem a Kremlm a paní profesorkou Podkovou. Mužácký sbor při této příležitosti zazpíval píseň o Josefově pod názvem „Známe já jednu dědku“. Po tomto odhalení se všichni odebrali na rozcestí u vrh, kde akce pokračovala zarážáním hory. Po tradičním aktu se všichni návštěvníci, včetně hostů z lázní Hodonín, přesunuli na nové Vyletiště u obecního úřadu. Zde bylo pro všechny nachystáno občerstvení v podobě zabíjačkových specialit a ochutnávek vín. Vína byla darovaná místními vinaři. Při cimbálové muzice Zadrha si návštěvníci zazpívali a zatančili.

Text a foto: Růžena Hasilová

Plkače na Trophy Cup závodily s plným nasazením.

Mužácký sbor zazpíval při odhalení sochy císaře Josefa II.

Kostice

Bc. Dana Stočesová.

„Kosířek“ jako součást kroje regionu Podluží

Lidová tvořivost na Podluzí má i v dnešní uspěchané době své obdivovatele, a to především díky řadě zručných a obětavých lidových umělců, kteří se podílejí na uchování kulturního dědictví regionu pro další generace. Třítu dědictvím, vedle písní a tanců, jsou také lidové kroje, které jsou pro region Podluží typické svou barevností, výšivkou a malovanými mašlemi. Jedním z prvků tohoto kroje je „kosířek“.

„Kosířek“ je dlouhé, uměle nabílené jeřábí nebo volavčí pero, které patří ke „guláči“, nedílné součásti pánské kroje evcobodných chlapců - šohajů.

„Guláč“ je vysoký klobouček bez střšky, vyrobený z tuhé černé plsti a opatřený zdobením. Po obou stranách má upevněny barevné svazečky skleněných střípečků, drobných kulatých zrcátek, korálků a mašiček, vše v souhrnu je nazýváno „točka“. Konečná úprava pak spočívá v zasazení „kosířku“ do „točka“.

Také já mám tu možnost podílet se na zachování našich tradic, a to tím, že upravuji kosířky. Tato činnost se v naší rodině předává z generace na generaci, kosířky upravoval už můj dědeček Antonín Číž, od počátku 20. století. následně moje matka, paní Terezie Uhrová.

Antonín Číž.

Terezie Uhrová.

vá - rozená Čížová. Já se této činnosti věnuji od r. 1979 a naučila jsem se ji od své matky. Úprava kosířků je jemná práce, která se nedá uspěchat. Nejprve se musí konec perka nalepovat, vyprat, vyčistit v bělobě a nechat uschnout. Pak nastává nejdůležitější fáze, a to rozdělit jednotlivé pramínky perka a vytvarovat daný tvar kosířku. Dost času se stává,

že chlapek kosířek zlomí pak se musí vyztužit crátkem.

Kosířek nosí chlapek při slavnostních příležitostech, jako jsou hody, krojové plesy, národopisné slavnosti apod.

Bc. Dana Stočesová

Stavění máje.

Foto: Kateřina Hrdličková

Kosířčánek v průvodu.

Foto K. Hrdličková

Chasa.

Foto: Zuzana Georgieva

Ladná

Řemesla v Ladné

V Ladné se v historii objevovala řemesla různá. Kováři, zámečníci, truhláři, koláři, krejčí, řezníci, pekaři, obuvníci, hostinští, mlynáři. V současnosti v obci najdeme zámečníka, řezníka, truhláře, klempře, malíře pokojů, zedníka, zelenáře a hospinského. Typickým ženským řemeslem, které se ještě v obci udrželo, je šití čepců a malování mašlí k tradičnímu podlužáckému kroji. Nově se v obci objevilo paličkování.

Ladenský mlýn

V každé době se historici zmiňují o této budově, která se hrála v historii obce nemalou roli. Byl to jeden z nejstarších a největších mlýnů v širém okolí.

První písemná zmínka o mlýnu je z roku 1334 („mlýn o 8 kolech“), kolem roku 1373 se stává mlýn zbožím markraběcím, až do roku 1579 je mlýn královským lénem (připadl králi Rudolfo I.). V roce 1638 byla Ladná pravděpodobně i s mlýnem prodána za 250 tisíc zlatých Karlu Eusebiu z Lichterštejna, rcd „lichterštejnu“ ji vlastnil až do roku 1848.

V roce 1899 byl mlýn rekonstruován: byl vystavěn o dvě palra, voda se na něj rahaněle stavem o 7 stavidlech, mlýn byl výhradně zařízen na selské mletí. V roce 1923 se stále mluví o knížecím mlýně, kam se jezdí mlet „k pantátu Lúckému“. Dne 29.9.1950 byla na mlýně zřízena družstevní prádelna. Mlýn ukončil metí v roce 1960, následně zde byl sklad obilí. Zaměstnával jednoho úředníka a tř čelníky. Posléze pak sloužil mlýn jako sklad různých materiálů JZD, v době vlastnictví JZD zde byl používán služební byt pro členy JZD. Mlýn byl zakoupen a restaurován firmou KOVO Prudík v letech 1999-2000, dnes se zde vyrábějí nerezové nádoby, především pro vinaře.

Ladenský mlýn kdysi.

Ladenská malotřídka.

Ladenská malotřídka

Malotřídní škola v Ladné se v letošním roce začlenila do projektu Evropské unie pod názvem „EU peníze školám“ a podařilo se jí získat dotaci ve výši 398 000 Kč. Z těchto finančních prostředků byla vybudována nová počítačová třída s 12 počítači a interaktivní tabulí. Další interaktivní tabuli s projektořem budou používat při výuce děti z druhého až pátého ročníku. Zbývající finance budou použity na další vzdělávání pedagogů.

Pro prvňáčky bylo na začátku nového roku přicystáno překvapení. Nastoupili do samostatné první třídy, kterou jim vedení školy zcela nově připravilo. Třída byla vymalována a vybavena novou tabulí, nábytkem a kobercem. Tato akce byla podpořena z grantového programu společnosti NET4GAS, s.r.o., která na

vybavení přispěla částkou 40 000 Kč.

Před rokem, v říjnu 2010, oy při základní škole založen kroužek malých včelařů. Vedení kroužku se ujal pan Josef Vošvrda, který nabídl kroužku své vybavení a další pro děti zdarma vyrobil. Kromě významu včel v přirodě a pro člověka a šetrnému vztahu k životnímu prostředí se děti učí praktickým dovednostem, např. přípravě úlů, drátkování rámků, výběru plemeného materiálu a.d. Při poklesu včelařů v obci se zbývajcí aktivní včelaři rozhodli, že činnosti tohoto kroužku podchytí zájem dětí o užitečnost včelstev a jejich postupným obnovou a rozšířením. Tuto aktivitu obce a místní školy letos také podpořil Jihomoravský kraj, který na nákup materiálního vybavení kroužku poskytl dotaci ve výši 25 400 Kč z programu Podpora včelařství.

Mlýn byl zakoupen a restaurován firmou KOVO Prudík v letech 1999-2000.

Lanžhot

Lidové řemeslo a současnost

Když se řekne lidové řemeslo, tak si mnoho lidí představí nějaký příležitostný jarmark, muzeum nebo koníček, ale jsou i takoví, které řemeslo přímo živí. U nás je to například umělecký kovář Petr Uher, který na sebe prozradil...

Čím jste chtěl být jako malý?

Chtěl jsem studovat archeologii.

Jaký jste byl student, a bavilo vás učení?

Učil jsem se poměrně dobře, ale nepatřil jsem ke studentům večerně něco studujících z knih. Fotěboval jsem něco tvořit a vyrábět. Na základní škole mě velmi bavilo slepovat modely letadel.

Kde se zrodil nápad být umělecký kovář? Snad nějaký vzor v rodině?

To, že půjdu studovat „kovářinu“, jsem do poslední chvíle vůbec netušil. I když můj děda i praděda byli kováři, tak na výběr mého budoucího povolání jejich

o výrobky kováře Petra Uhera je zájem.

Neobvyklé slavnosti - svěcení kněze

Prožili jsme neobvyklou slavnost, která se dotkla nejen věřících občanů Lanžhoty, ale i všech ostatních, kteří se alespoň trochu zajímají o dění v obci. Po 36 letech byl vysvěcen na kněze římskokatolické církve jeden z občanů Lanžhoty – Mgr. Miroslav Prajka (před ním v roce 1975 P. Jiří Čekal). Tato událost byla jiná tím, že všichni novokněží přijímají svátost kněžství v katedrále sídlí biskupství – pro nás Biskupství brněnské, katedrála sv. Petra. Farnost Lanžhot byla počtena přítomností brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrle, který poprvé udělil svátost kněžství ve farnosti, odkud novokněž pochází.

V pátek 9. září ve slavnostně vyzdobeném kostele za přítomnosti nejbližších i vzdálenějších příbuzných, křesťanských chazů, skautů, věřících z Lanžhoty a okolí v pokofe a oddanosti Mgr. Miroslav Prajka přijal tuto svátost a stal se knězem. Protože by se věřící do kostela

odkaz neměl žádný vliv. Snad díky náhodě nebo řízením osudu si „žerné řemeslo“ vybralo mě a já už jsem ho s pokorou následoval.

Teď to trochu vysvětlím: V deváté třídě jsme spolu s rodiči objevili uměleckou průmyslovku v Brně – obor Umělecké zpracování kovů. A já tak nějak začal pokukovat po plošném a plastickém rytí kovů (medaile, plakety atd.). Proto jsem v „Den otevřených dveří“ na tamní škole nemohl chybět, abych se ubezpečil, že to, co chci být studentem, je to právě. Jaké však bylo mé zklamání po zjištění, že vystavená díla studentů jsou sice nádherná, ale že tento obor mě asi bavit nebude.

Spíše ze zvědavosti jsme nakoukli do dvora zdejší školy, kde probíhala praktická ukáзка práce uměleckých kovářů. A tehdy se stalo něco, co si nedokážu

nevešit, byla na Náměstí nainstalována velkoplošná obrazovka a lidé mohli všechno sledovat pomocí přenosu také venku u kostela.

Hana Tučková

Kněžské svěcení Miroslava Prajky.

vysvětlit. Stál jsem před kovářskými výhněmi a díval se na práci mladých kovářů jako přikovaný. A bylo rozhodnuto.

Je tato práce hodně náročná?

Práce je to fyzicky náročná, vyžaduje hodně síly, pevná vůle, představivost a kreativitu.

Co obnáší zařídit si vlastní kovárnu?

Zařídit si vlastní kovárnu, hlavně po finanční stránce ihned po skončení studia, není zrovna procházka růžovým sadem. Začínal jsem v zámečnické dílně u pana Zhaněla v Břeclavi, který mě zasvětil do tajů zámečnického řemesla. Spolupracuji s ním dodnes a pomalu si sám zařizuji vlastní dílnu.

Dá se v dnešní době řemeslem slušně uživit?

Tímto řemeslem se určitě slušně uživit dá, ale vše záleží na počtu zakázek. V dnešní době už pravě kovářina moc vidět není, protože většinu věcí dělají zámečníci. Každý si přece dvakrát rozmyslí, zda zaplatí například za kovářský plot, který se pohybuje v úplně jiné cenové kategorii nebo dá přednost levnějšímu svařovanému, necoriginálnímu zámečnickému.

Co všechno umíte ukovat?

Nabízím výrobky od základních zámečnických až po výrobky uměleckého kovářství. Všechny výrobky jsou zpracovány ručně a tím je každý výrobek originální a nese si svůj osobitý a neopakovatelný vzhled. Dále zlatím plátkovým zlatem a umělecko řemeslně zpracovávám nerez.

Pokud vás zajímá, co všechno Petr Uher dokáže, podívejte se na jeho internetové stránky www.kovarstvi-uher.cz, kde uvidíte mnohem víc.

Martina Cadová

V sobotu 10. září na zaplněném Náměstí v Lanžhotě sloužil svojí první mši svatou – primicí novokněž Miroslav Prajka.

Lužice

Nejmladší vyšivačka v Lužicích

Záliba ve vyšívání je pro současnou mladou generaci velmi netypickým koníčkem. Magdaléna Rutarová, absolventka pedagogické fakulty v Brně, je ve svých dvaceti čtyřech letech určitě nejmladší vyšivačkou lidových krojů v Lužicích a možná také na Podluží. Zajímalo nás, jak se zrodila její dovednost, záliba a láska. Proto jsme Magdalénu požádali, aby čtenářům napsala svůj příběh o vyšívání.

Chtěla bych vám povědět, jak jsem se dostala k vytváření krojů. Byla to velmi náročná a dlouhá cesta. Od malička mě bavilo vyšívání, šití a další ruční práce, spolu s lidovými řemesly. Vždy jsem si šperky nebo další doplňky radši vytvořila sama, než bych si je kupovala. A jak to vlastně začalo? To jsem tak jednou chtěla, aby mi paní učitelka Maradová, ke které jsem chodila jak pro nápady na háčkování, tak kvůli dalším inspiracím, a o které se v Lužicích vědělo, že vyšívá součásti ke krojům, vyšila světle modrou zástěru. Do té doby jsem měla jen tmavě modrou, protože jsem tancovala ve folklorním souboru Kalina,

Chlepecké čizmy.

a tam jiná potřeba nebyla. Až poté, co jsem začala chodit s chescu, jsem potřebovala i světlou k pracovnímu kroji. Paní Maradová mě s úsměvem odplyla,

Magdaléna s paní Doležalovou z Mikulčic.

že si z ní asi dělám legraci, že to snad přece zvládnu sama. Dala mi na výběr z mnoha vzorů, pak mi pomohla dát dohromady barvy a řekla mně, jak bych mohla vést stehy. Moje první zástěra není nic moc, ale ostatní jsem si velmi užívala. Nejvíce se mi líbí zástěra, kterou jsem vyšívala svému bratrovci. A také mě velmi těší, když jedu na hody a tam vidím svoji práci, vím, že jsem svůj čas věnovala něčemu, co je využíváno.

Poté, co začal můj bratr chodit v kroji, potřeboval novou košili. Tehdy jsem se seznámila s další velmi zajímavou osobou, u které jsem se učila. Byla jí paní Doležalová z Mikulčic. Ta mne překvapila tím, že ve svých skoro 80 letech navlékla nit do jehly bez brýlí. Od ní jsem dostala mnoho praktických rad, jak šít pánské košile. Získala jsem od ní také vzory a zbytek postupně sbírám od různých známých překreslováním jejich košil a spočíváním vzorů.

Vždy jsem velmi toužila mít ušitou krojovanou panenku. Paní Maradová mi ji nechťela ušít a opět mě přesvědčovala, že to zvládnu sama. Tak jsem se do šití panenky jedny prázdniny pustila. To mi bylo asi tak 15 let. Šila jsem ji z různých zbytků a velmi amatérsky, pozorováním vlasních součástí kroje. Původní panenka není dokonale, ale jsem na ni svým způsobem hrdá.

Během studia na vysoké škole jsem se k vyšívání moc nedostala. Až nedávno

jsem vytvořila společně s mojí maminkou nejlepší a nejnáročnější dílo - krojovaný pár. Dílo bylo tvořeno na objednavku soukromého podnikatele, který měl obchodní zájem vyřábět, ručně šité krojované panenky v Hodoníně. Proto jsme mu společně s paní Lekavou z Josefova vytvořily dva krojované páry jako prototypy výroby. Paní Lekavá má se šitím panenek bohaté zkušenosti, proto vytvářela důležité střihy a složitější komponenty kroje (pánský klobouček s točkem). Bchužel naše práce nebyla adekvátně ohodnocena a jako partneři jsme se museli rozjet. Vůbec nevím, zda se výroba uskuteční či nikoli a jestli budou panenky použity jako vzory a zda budou naše jména zmíněna u výrobků. V současné době se s maminkou chceme naučit žehlit kasanice, protože je velmi málo žen, které by se touto činností v dnešní době zabývaly. Neustále se učím a to mě posouvá dál. Těší mě, že moje práce má opravdu smysl a je využita.

Magdaléna Rutarová

Krojovaný podlužácký pár.

Co je u nás nového?

- Dokončili jsme projekt zateplení budovy a rekonstrukci kulešny v budově mateřské školy včetně dovybavení zahrady v celkové hodnotě 5,5 milionu Kč.
- Proběhla výsadba zeleně na veřej-

ných prostranstvích obce v hodnotě 200 000 Kč z dotace Nadace ČEZ.

- Slavostním koncertem jsme oslavili 15. výročí lužické pobočky ZUŠ D. Bojanovice
- Posezení s písničkou pro seniory bylo zpestřeno divadelní hrou „Pražáci po vi-

nešských steskách“

- Včelařské arboretum Kratiny pořádá pravidelné přednášky o přírodě vždy druhý čtvrtek v měsíci
- Starý kvartýr představí na zmrzlé výstavě šicí stroj

Moravská Nová Ves

Řemeslo v Moravské

Brašnářství a sedlářství má jako svůj koníček Martin Rajs. Jeho rodina má totiž blízko ke koním a v době, když šel do učení, sedláři téměř nebyli. Rozhodl se pro učiliště v Mikulově – obor brašnář. Bohužel toto studium nemělo se sedlářinou nic společného, a tak pokračoval na jediném učilišti tohoto druhu v Praze. Pomůcky, které používá, jsou převážně dovozené z USA a část speciálně vyráběných je na objednávku u nás. Dokáže vyrobit jezdecké potřeby, různé zdobené opasky, obaly na knihy, batyhy, koženou výstroj pro šermířské skupiny, obojky, vodítka, náramky. Za zajímavost mezi svými výrobky považuje zdobený obal na bibli nebo historický stan pro rytíře.

Knihovna prošla rekonstrukcí.

Proměny knihovny

Knihovna je místem, ve kterém získáváme informace o vědě, kultuře, sportu, přírodě, hudbě, ale také místem tradice a odpočinku. Proto knihovna prochází „omlazovací kúrou“ – byla celá vymalována, vyhazena praktickým nábytkem a prostornými

Volnočasové centrum

Dvě odpoledne v týdnu jsou věnována dětem. Součástí knihovny je rukodělný kroužek, zde děti získávají nové dovednosti, zajímavé informace, najdou kamarády, stanou se součástí kolektivu – není nám jedno kde a jak si děti hrají.

čátku se jednalo o překreslování motivů z pohlednic a následně pak vlastní tvorba. Nejaktivnější období tvorby spadá mezi roky 1974 – 1981. Výstava byla navštívena hojným počtem lidí, kterým se její dílo velmi líbilo a na malířku rádi zavzpomínali.

Z výstavy výtvarných děl Alcie Zugarové.

policemi, bylo položeno nové linoleum, vyklizením a renovací dvou nevyužitých místností vznikla studovna s keramickou d'lničkou. Ve druhé etapě ji čeká výměna oken a topení. Poslední fází každoroční časově i finančně bude úprava venkovních prostorů a budov ve dvoře knihovny. Více na: www.knihovnamnves.wz.cz

Výstava výtvarných děl

V knihovně se ve dnech 23.10. - 4.11. konala výstava obrazů místní amatérské malířky p. Aloisie Zugarové. Již od mládí se u ní projevoval pozorovací talent a výtvarné nadání. Její malířské začátky byly: technika tužky na papír, později pracovala s olejovými barvami – zpo-

Hontianska paráda v Hrušově

Ve dnech 19. srpna a 20. srpna jsme byli poctěni zcela mimořádnou nabídkou prezentovat naši obec na Hontianskej parádě ve slovenském Hrušově. Hontianska paráda je nejvyhlášenější folklorní akcí svého druhu na Slovensku a my jsme se stali prvními reprezentanty České republiky za celou dobu její existence. I proto jsme se snažili zhostit tohoto úkolu opravdu na úrovni. K prezentaci jsme přizvali i Lužice, Dolní Bojanovice a Ladnou. Parádu každoročně navštíví asi patnáct tisíc lidí ze všech koutů Evropy. Spousta jich byla prezentací Podluží potěšena, mnozí vzpomínali na své podlužácké zážitky z minulosti a mnozí si vytyčili nové výletní cíle. Velkého uznání se nám dostalo i od ministra kultury Slovenské republiky, předsedy Matice slovenské, hejtmánů a starostů jiných obcí. Ve velmi bohatém folklorním programu vystoupili i naši mužáci, Jatelinka, Starobřeclavská cimbálová muzika a houslista Marek Balog. Přispěli svým uměním k našemu úspěšnému snažení.

Stránku přepřel: Magdalena Polachová, Pavel Zugar, Regina Lanová

Moravský Žižkov

Řemeslo má zlaté dno

Koncem 18. století se břeclavské panství dostalo do rukou knížete Josefa Václava Lichtenštejna. Jako císařský diplomat se nemohl o správu majetku dostatečně starat a jmenoval proto svým nejvyšším úředníkem s titulem inspektora břeclavského a rumburského panství Jana Maximiliána Žižku, kterému svěřil řízení panství. Jelikož mnoho panské půdy zůstávalo nevyužito, nechal Žizka poblíž panské bažantnice postavit hostinec a několik chalup. Malé osadě se začalo na jeho památku říkat Žižkov. Obec se postupně rozrůstala, hlavní obživou osadníků bylo zemědělství, ale také včelařství a vinařství. Až do roku 1850 není doložen výskyt takových řemesel a živností jako

František Ošonec při přípravě na žně - kutí koky.

krejčí, švec, sto ať apod. Nabízí se tedy otázka, čím se živil žižkovští comkáři bez polí. Lze usuzovat, že konali různé nádobnické práce, zvláště ve žních, mlátili cepy obilí na panských mlátech, pracovali na opravovaných a nově budovaných silnicích, apod. V pozdějších záznamech se ale tato tradiční venkovská řemesla již vyskytují.

Kovářství patřilo k nejvýznamnějším oborům lidské činnosti. Vesničtí kováři se zaměřovali převážně na údržbu

a výrobu zemědělského náčiní. Velká část kovářů se neužívala pouze kovářinou a měla ji jako doplňkovou činnost k hospodaření na svém statku. Navíc větší větších statků měla i malou vyheň a drobné opravy si rolníci dělali sami.

Poměrně specifickým prvkem byly obecní kovářny, které obec pronajímala kováři. Také Žižkov získal někdy po roce 1789 do obecní kovářny svého kováře, jeho jméno ale neznáme. Z pronájmu obecní kovářny plynuly jisté výsady a jisté povinnosti. Když třeba v sobotu kovář skončil práci, třikrát silně udeřil do kovářiny. To proto, aby se dáběl, který je v podzemí zakován v řetězech, naučil z okovů a na zemi pak neškodil. Prvním známým žižkovským kovářem byl pan Maršálek, který posléze předal řemeslo svému synovi, a ten pak svému zeti Štěpánu Veselskému. Žižkovští kováři zvládli ukořistit vše, co lidé potřebovali, od nářadí – motyky, rýče, srpy, obruče na kola okutí koní. Další žižkovský kovář, Jan Ševčík, byl odborník na okutí krav, a motyky a rýče od Jana Příbyly byly vyhlášené v širokém okolí.

Kolářství je dnes již zaniklé řemeslo, které se zabývalo výrobou a údržbou dřevěných žebříků, vozů, sání a samozřejmě loukotových kol. Křivé součásti, kterých je v kolářství potřeba ve značném množství, se zhotovovali ohýbáním pomocí napásování dřeva. V kotli, který stál opodál dílny, se topilo, pára se hadicí ovládala asi do třímetrové dřevěné bedny, kde byly narovnané hotové dílce k napášení. Doba napášení se měnila podle síly dřeva. Výrobky se ohýbaly podle forem, které se upevňovaly pomocí klínů a tužidel. Poté musel dílec někde poblíž kameni řádně vyschnout. Pctom se už získaný tvar nezměnil. Kolář byl vedle kováře, s nímž nezbytně spolupracoval, pro vesnici nepostradatelný. Také žižkovští koláři, Jan Buzrla a Jan Osíčka, vyráběli kola k vozům, topora k nářadí, kospisti potřebné při vaření trnek, kryty na škopky na kysané zelí, žebře, hrakaře a mnoho dalších nezbytných potřeb.

Také povolání ševce patří mezi tradiční a důležitá řemesla. Zřejmě i proto se hojně vyskytují i v lidových pohádkách. Mezi speciální ševcovské potřeby patří

kopyto, šídlo, vorpánok i speciální nitě dratve. Nepostradatelný byl na vesnici také krajčí – v Žižkově to byl Jan Moravčík, otec i syn, a poté Oldřich Forejtník, takéž otec i syn.

Jaroslav Buzrla, žižkovský znalec a sběratel lidového umění.

Výzdoba tradičního kroje se neobešla bez lidových maláreček, jakými byly a jsou paní Příborská, Snovická, Hluchá, Peterková, Konečná, Veselská a mnoho dalších. Malovaly mašle, šálky, zavěšáky, ale i kraslice nebo porcelán. Výsledek jejich práce dodnes bere dech. Slovácký ornament má jeden společný znak – čistotu a živost barev. Malárečky jsou obvykle též zručnými vyšivačkami. Jeden čas se zdálo, že toto umění zanikne, avšak zájem o lidové umělecké výrobky v posledních letech způsobil, že tyto lidové umělkyně došly opět bývalé vážnosti a popularity. Staré malárečky velmi ochotně zaučují mladé a rády jim ukáží svůj um na starých keplíčkách, zvoničkách a žudrech, které jsou znovu odívány co někdejšího slavnostního hávu.

Dalo by se napsat ještě mnoho o těch, kterým byla dána do vínku šikovnost a um, a oni tento dar dokázali svou pilí a nadšením proměnit v krásné a prospěšné hodnoty.

Hana Haluzová

Nový Poddvorov

Lidová řemesla v naší obci

Srovnávat minulé a dnešní lidová řemesla snad ani nejde. V naší obci, vzhledem k tomu, že byla v minulosti plně zemědělská, moc řemeslníků nebylo. Hospodáři si většinu svého nářadí opravili sami. Ale odborníka přece jen potřebovali, a to koláře. Každý žebříňák, bryčka nebo trakař prošel šikovnými rukama koláře pana Stanislava Pazderky.

Kolář Stanislav Pazderka.

Do dnešní doby zůstaly zachované násady na motýky a precizně zpracované čevěře hrábě. Po zavedení strojů a traktorů na polní práce bouchel sknčil s výrobou a opravami, do té doby tolik potřebného nářadí.

Šikovné ruce a cit pro hezké věci nejsou cizí ani dnešním mladým lidem. Stalo se už tradicí, že koncem srpna se v kostele svatého Martina, který je společný pro Starý i Nový Poddvorov, koná mše svatá jako poděkování za úrodu. Občané přinesou ukázku toho co vypěstovali a co se jim urodilo na polích, v sadech

a zahrádkách. S láskou a péčí tyto dary paní Jana Čechová a paní Jiřina Stávková pod citlivým vedením paní Jany Majzlíkové upraví a naaranžovaly. Z fotografií níže je patrné s jakým citem a šikovností kostel vyzdobily. Vzdaly tak hold nejen Tomu kdo nad námi stále bdí a žehná nám, ale i všem pěstitelům

Zastupitelé obce pořádají

18. prosince 2011

v kulturním domě

Vánoční koncert DH Vinařinka
z Cejkovic.

Začátek je v 15,00 hod.

Vstupné dobrovolné.

Zveme přátele dobré hudby,
milých veršů a předvánočního
posezení s malým pohoštěním.

Záběr z vystoupení DH Vinařinka z loňského vánočního koncertu v naší ooc.

Prušánky

Z historie Prušanek

Letošní podzimní výstavou, kterou tradičně pořádá Obec Prušánky, jsme ukončili oslavy 750. výročí od první písemné zmínky o obci. Výstava, na níž se podíleli občané Prušanek, předčila naše očekávání. Již od jara jsme hovořili s lidmi o tom, jak bychom si výstavu představovali a co všechno mohou k vystavení nabídnout. Spolupráce a nadšení našim lidem při podobných akcích nikdy nechyběly, ale tentokrát bylo vše opravdu na jedničku. Zájem mezi občany byl znát hned od začátku.

Podzimní výstava k 750. výročí obce.

Přípravy začaly týden před otevřením samotné výstavy. Exponáty, které se nám nasbíraly, byly úžasné. Občané přinesli staré účecní listiny, fotografie, řemeslné nářadí, nádobí aj. Nábytek a ostatní velké kusy svezli zaměstnanci obecního úřadu. Když se všechno dalo dohromady, tak by jeden řekl, že je to jen kopeček starých krámů. Ale pod rukama zkušené výtvarnice Slavomíry Foretové vše začalo dostávat ráz výstavy. Po třech dnech usilovné práce se návštěvníci ocitli uprostřed staré jizby či kuchyňky. Nechyběly ani ukázky řeznického náčiní, stolařské nářadí, zemědělské a vinařské potřeby, kožešnictví aj.

Velké pozornosti se těšily staré fotografie, na kterých mnozí z návštěvníků poznali své příbuzné. Za obdiv stála neobyklá sbírka starých žehliček a výšivky, které dodávaly celé akci sváteční ráz. Návštěvníci mohli zhlédnout rovněž kroniky od roku 1926.

S průběhem celé akce jsme byli jako pořadatelé velmi spokojeni. Poněvadž se výstava konala v období „dušiček“, návštěva byla velká. Do naší obce v tuto dobu zavítalo hodně rodáků, kteří se při prohlídce exponátů v myšlenkách vrátili do svého dětství. Všichni odcházeli velmi

spokojeni se zážitkem a ným vzpomínkami. Nás pořadatelé těší, že výstava z historie Prušanek byla úspěšná a hlavně, že byla pěknou tečkou za oslavami vzpomínutého výročí obce. Všem, kteří věnovali přípravám svůj volný čas, patří poděkování.

V Prušánkách se „furt něco děje“

Jak jistě víte, v obecním rozpočtu se musí počítat s každou korunou a stejně finančních prostředků není nikdy dost. Přesto se u nás pořád něco buduje a rekonstruuje.

- V tomto roce byla provedena v naší obci výměna plynového potrubí firmou Unimont a Montgas a.s.. Z důvodu těchto prací jsme museli přistoupit ke zhotovení zcela nových chodníků ve všech ulicích, kde se tyto práce prováděly. Dnes je jich dohotoveno celkem 2700 běžných metrů. Věříme, že to naši občané ocení zvláště v zimním období.

- Z vlastních zdrojů byla v části obce Cacardov vybudována nová komunikace v hodnotě 3 mil. Kč.

- Během roku byla opravena střecha kulturního domu, provedena rekonstrukce školního bytu a školní družiny, jejíž prostředí bylo už delší dobu zcela nevyhovující.

Školní družina po rekonstrukci.

- V současné době jsou dobudovány inženýrské sítě v ulici Moravská, která je souběžná s ulicí Mlýnskou - směr Mor. Žižkov. Podél nové komunikace v brzké době vyroste 36 nových rodinných domků. Parcely na jednotlivé stavby mají výměru 800 a 940 m².

- O výstavbu domků v naší obci projevil zájem nejen naši občané, ale i občané z okolních obcí. Těší nás, že do Prušanek přijdou mladí lidé. Budeme se snažit vytvořit pro ně takové podmínky, které jim pomohou se plně zařadit do života v naší obci a budou zde spokojeni.

Záběr ze slavnosti vinobraní.

Slavnost vinobraní

Třetí sobotu v září se konala tradiční slavnost vinobraní. Krcovaná chasa a všichni účinkující se za doprovodu dechové hudby Bojané vydali od kulturního domu směrem k Nechorám. Po příchodu do Nechor následovalo pásmo vinobraní s CM Verbuňk. Po něm pak kulturní program, v němž se představily domácí sbory, ženský sbor z Mor. Nové Vsi a mužský sbor z Kobylí. Po pěveckém projevu sborů hrála k tanci i poslechu DH Bojané. Svým pestrým repertoárem dokázala navodit příjemnou zábavu, kterou ocenili zvláště hosté ze vzdálených míst. Kroje, hudba, burčák a víno byly pro ně prostě nezapomenutelným zážitkem.

V tento den zavítala mezi nás kanadská velvyslankyně Valerie Raymond. Projevila rebyvalý zájem o původ a vznik nechorských vinných sklepů a vinařství. Ochutnala vína našich vinařů a také burčák, který pila poprvé v životě. Oboje si pochvalovala. Byla mezi námi velmi spokojená a loučila se slovy, že by se ještě někdy ráda do Nechor podívala. Na úspěchu celé akce mělo určitě svůj podíl pěkné a slunné počasí, které přilákalo do našich Nechor spoustu návštěvníků. Všem se slavnost vinobraní velmi líbila a slíbili, že se k nám příští rok opět vrátí. Buderie se těší!

Vlasta Trechová

Výstava vín

Nechorští vinaři Vás zvou na výstavu vín, která se bude konat: 21. dubna 2012 ve Vinných sklepech u Jeňoura v Nechorách.

Starý Poddvorov

Zapomenutá řemesla

V každé vesnici a městě najdeme informace o mnoha profesích a dovednostech našich předků. Největší je tomu také u nás. Nad Starým Poddvorovem vždy v minulosti stával větrný mlýn. Ten, který ještě dnes můžete navštívit, zde stojí od roku 1870. Mlýnské řemeslo bylo od paměti pro obec velmi důležité, bez něj by nebyly jemné hedvábí kolářky ani fašankové koblíky. Mlýn nad naší vsí byl mlýn na větrný pohon. Radíme jej mezi mlýny německého nebo-li baraního typu s otočným systémem. Ten zaručoval mlýnáři, že mohl mlet po celý rok. Vždyť na kopci Zahájka, kde mlýn stojí, fouká vždy, denně, po celý rok. Práce mlýnáře byla nelehká. Vynést pytel s obilím musel na rameno až do nejvyššího patra nazývaného zanáška. Obilí – pšenici, ječmen či žito nasypal do násypky, která vytřípala zrna mezi mlýnské kameny, které byly roztáčeny systémem převodů přes palečnicové kolo, které uvádělo do pohybu lopatkový systém mlýna. Rozdrcené – semleté obilí padalo po obvodu mlýnských kamenů do tzv. rukávu, který ústil do moučnice. Moučnice byla vlastně třídička mouky. Otáčením hřídele přes sílu se vyřídila nejdušnější jemná hladká mouka, pak hrubší a zbylé nesemleté zbytky padaly čelam moučnice do násypky. Tento hrubý zbytek mlýnář znovu vynešl do nejvyššího patra do násypky a přemířil jej mlýnskými kameny ještě jednou. Speciální činností našeho mlýna byla výroba krup. Tento stroj, který tvořil pomocný mlecí systém větrného mlýna, pracoval naposledy v roce 1949. Systémem řemesla a převodů z palečnicového kola se roztočí v krupařském stroji dubový válec obložený uvnitř kameny a otáčející se proti směru hřídele s lopatkami. Protisměrný pohyb docházelo k obrušování zrn a vznikaly tak kroupy. Zbytek – otráby byly zužitkovány ke krmení dobytka, zejména krav a koz. Krupařský stroj se používal také jako odšlupkovač, to znamená, že kroupy se nepoužívaly na jídlo, ale šly na mletí na výrobu mouky. Tento odšlupkovač – krupařský stroj byl zakoupen až ve 20 letech minulého století. Do té doby bylo zrna odšlupkováno na mlýnských kamenech. V dolní část mlýna je otočný systém. Tvoří jej základový kříž vyrobený z pevných mohutných trámů. Sifední sloup tzv. tatík nebo otec je podepřen krátkými trámy tzv. apoštoly, stojícími na cihelném revnu a podpírá horní trám matku – vodorovný nosný trám druhého patra. Přes tatíka se mlýn otáčí do větru pomocí dřevěného – oje či ucasu, který trčí z budovy mlýna ven. Otáčel mlýnem dokázal kravský či koňský pohon, ale také síla čtyř chlupců či ocelá mlýnčova ro

Poslední mlýnáři – manželé Minařikovi.

dina. Dnes si těžkou práci této profese dokážeme jen těžko představit. Do mlýna docházeli obyvatelé obce nejen semlít obilí ale také na kus řeči do šalandy. Mouku, kterou mlýnář vyrobil, ve velkém zpracovávala pekárna, která v naší obci byla také. Posledním majitel byl manžel Vilhemna a Karel Nesvadbovi. Dalším nezbytným řemeslníkem obce byl kovář. Naše vesnička byla malá, přesto v ní žili tři kováři. Pro informaci o této profesi jsem si zašla za kronikářem obce panem Františkem Uhrovičem. Ten mi napsal nejen o kovářích, ale i o několika řemeslech, která již z našeho běžného života vymizela.

Malářička Anna Kašíková při vyškrabování a malování velikonocních kraslic.

„Kovářské řemeslo bylo na vsi velmi potřebné, protože obec byla převážně zemědělská a pracovní nářadí potřebovalo opravy a udržbu, kterou tehdejší rolníci nemohli zvládnout sami. Důležité bylo i kování koní. Základ vybavení kovářny tvořila výleň, kovadlina, několik kladiv a různé kladítky. Dále v ní bylo drobnější vybavení, jako různé zápušky, hřibovnice, utínky, jednoduché závitové nářadí aj., nelze zapomenout ani na pracovní stůl se svěrákem. Postupem doby si kováři začali pořizovat modernější stroje a zařízení k ulehčení práce a větší produktivě. Poddvorovský kovář Karel Kašík si postupně dovybavil kovární vrtačku, svářečkou, kotučovou brusku, nůžkami na železo a bucharou značky Ajax. Kovář Bilák sice bucharu neměl, zato byl v jeho kovárně starší soustruh. Další zařízení, které kovářům značně ulehčilo práci, byla skružovačka na obruš kcl. Obá kováři, Kašík i Ellek, byli i podkováři, to znamená, že měli oprávnění kovat korě. Aby kovář mohl na firemní tačuli připsat podkovář, musel projít speciálním kurzem. Kování totiž vyžadovalo odpovědnost a znalosti, protože přiblížení podkovy je práce riziková. Podkova je přiblížena živému zvířeti a hrozí poranění kopyta. Podkova musí být na kopyto dobře přizpůsobena a správně přibita. Při přiblížení může dojít ke zranění, hřebec může zajet do žive tkáně. Jako zajímavost lze uvést, že občas bylo nutné okovat i krávy. Krávy se používaly jako tažná zvířata, a když se krávy některý pazneht sešlápaly, bylo nutné je okovat jako koně. Před kůtím se nejdříve zvíře znehybnilo ve zvláštní dřevěné konstrukci. Na tuto speciální práci byl odborník kovář Ellek, který měl konstrukci na znehybnění krav instalovanou před kovárnou. Změna podmínek života na vesnici přinesla zánik tohoto řemesla, protože přesalo být pro chod života vesnice důležité a vyhledávané.

Dalším důležitým řemeslem využívaným občanů bylo krejčovství. V obci je vykonávali dva

krejčí, Pavel Sasínek a Vendelín Kašík. Prováděli opravy obleků a šili také nové. Rozvojem tovární výroby oděvů tyto vesnické firmičky zanikly a řemeslníci odešli za jinců prací.

Velmi rozšířené řemeslo bylo ševcovské, švec byl v každé vesnici. V naší obci bylo několik takzvaných přístřípáků, kteří doma prováděli příležitostné opravy a to i několikrát. Plnohodnotné obuvnické řemeslo v obci vykonávali dva obuvníci Jan Prygl a Antonín Prygl. Keři šili i vysoké boty a vrapené čizmy. I tyto živnosti zanikly jako ostatní, zničila je tovární výroba.

V minulosti, když se doma hospodařilo, patřily proutěné koše k nezbytnému inventáři každého hospodářství. Touto činností se v obci zabývala rodina Valova. Koše pletla z meloupanělu proutí, které řezala u potůčku v Kapansku.

/Ze zápisu pana Františka Uhroviče/

Zcobení slavnostních krojů, či šití oděvů hlavně pro ženy, bylo důležitou prací. Každá hospodyně zvládala šití a vyšívání. Již od mácí se dívky učily tátc dovednosti. Ruční vyšívky si zdobily zástěry, rukávce, šátky, ale vyšité rukávce košile byly obvyklým darem i pro vyvoleného chlapce. Po rozšíření šicích strojů do domácností začala být ruční vyšívka a šití minulostí a začala se vytvářet, da se říci, přímo umělecká profese vyšivaček. Ve Starém Poddvorově byla takových vyšivaček celá řada – Jiřina Gulišová, Marie Filipková, Josefa Vosolová, Jiřina Vosolová, Františka Horňáková, Božena Svobodová, Kristýna Opluštilová a Františka Krtásková. Dnes již tuto činnost vykonávají pouze Božena Svobodová, Františka Horňáková a po své matce Kristýně Opluštilové tuto zálibu a dovednost převzala Lucmila Kabátová. Věk, nemoc a samozřejmě smrt byly hlavní příčinou zániku jejich práce. Jejich výskyty dodnes můžete vidět na krojích nejen domácí mládeže, ale také na slavnostních krojích vyznačují folklóru v širokém okolí.

Stejnou uměleckou profesi minulostí byly také malářičky. Zdobily domy žůdry, malovaly mašle ke kroji i šátky. Ve Starém Poddvorově tuto profesi udržovala paní Vnda Kašíková. Dnes si odstate nechat kroj vytvořit u mladé malářičky Kamilly Minaschkové, která tuto štafetu převzala. U této profese je tedy jistota, že mnoho let zůstane tato umělecká činnost v naší obci živa.

Miroslava Hajdová

Práce vyšivaček a malářiček.

Tvrdonice

Kraslice a drátenictví Michaela Stupavské

Ve Tvrdonicích žije s manželem a dcerkou paní Michaela Stupavská. Mladá žena, momentálně na mateřské dovolené, se zajímá o nejrůznější výtvarné techniky. Položili jsme jí několik otázek.

Jaké techniky a řemesla ovládáte?

Ručními pracemi se zabývám od malého. Už ve škole jsem nejraději kreslila pastelkami, protože ze všeho nejvíc mě lákaly barvy. Někdy mě velmi přitahovaly a přitahují dodnes, což se odráží i na mých kresebách. Než jsem se začala věnovat kraslicím a drátenictví, tak jsem vyzkoušela různá řemesla – kreslení, malování, pletení, malování na sklo, malování na hedvábí, melování na kameny, výroba keramiky, výroba z moduritu. Také jsem se jednou doba chtěla naučit malovat mašle ke kroji. Ukončení jsem dostala od známé malířky mašle paní Emilie Jančákové z Týnce vzory kresb na mašle. K samostatnému malování mašlí jsem se bohužel už nedostala, protože když jsem nastoupila do zaměstnání, neměla jsem na všechny své zájmy už tolik času a nemohla jsem investovat do všech materiálů, které jsou k těmto činnostem potřeba. Proto jsem zůstala už jen u dvou mých koníčků, které mám nejraději a které jsou také finančně náročné. Momentálně se věnuji už pouze dvěma řemeslům – výrobě kraslic různými technikami a drátenictví. Ale ke svým původním zájmům se čas od času ještě stále vracím.

Kde nebo od koho jste se je učila? Máte tvoření v rodině, kdo Vás k němu přivedl?

K výrobě kraslic jsem se dostala v jedné milé rodině z Brna, u které jsem bydlela, když jsem studovala jazykovou školu. Tam mě naučili vyrobit si kraslice batikovanou technikou, oči které se používaly anilínové barvy a vosk. Tehdy jsem se nadchla pro tvoření kraslic, a o té doby jsem každý rok zkoušela nové

K drátkování jsem se dostala tak, že jsem se chtěla naučit drátkovat kraslice, abych si rozšířila tvorbu a sbírku kraslic. Na jarmarku lícových řemesel v Moravské Nové Vsi, jsem se od paní Sutkové ze Šlčverska naučila kraslice i drátkovat nejdříve jen jednoduchou smyčkovou technikou. Později, když jsem byla zručnější, jsem doplnila i korálky a techniky zalamování výpletu, oplétání dvycitým drátem, omotávání drátů, a spoustu jiných, které se na papíře těžce popisují.

Od drátkování k kraslicím, které jsem někdy ozdobil také korálky už byl jen krůček k výrobě drátkovaných šperků a jiných výrobků z drátu, jakou jsou vánoční ozdoby, dárkové vinny lahve, aj. Drátkovat šperky jsem se naučila sama a nebo jsem čerpala poznatky z odborných knih, protože jsem se chtěla v tomto řemesle stále zdokonalovat. Nejprve jsem své výtvarny rozdávala v rodině nebo přátelům jako dárky k narozeninám, svátkům, k Vánocům a nebo jen tak pro radost. A občas když se známým mých přátel líbila moje práce, tak jsem tvrdila na zakázku i pro ně. A takto tvořím dodnes. Tvořením kraslic se zabývám již 15 let a drátenictvím 11 let. A stále se ještě učím nové techniky v obou řemeslech. Jen teď když mám doma malou řetězu holčičku, tak to jde pomaleji. Ale jakmile trochu povyroste a bude mít zájem se také věnovat kraslicím a drátkování, předám jí svoje znalosti a zkušenosti.

V naší rodině se moje maminka věnovala pletení a šití, moje babička pletení svetrů a ponožek, sestru baví aranžování květin a pečení dortů. Flést mě učil moje maminka a babička, ale nečetala jsem u toho. A o šití raději ani nemluví, protože to mě nebaví. U nás doma zažívá můj manžel. Já jsem schopná pracovní oblečení raději zadrátkovat než zešíť. Všem, které jsem zmínila, bych tímto chtěla moc poděkovat za jejich čas, trpělivost a ochotu předat mě svoje dovednosti a naučit mě ji.

Které technice se nejraději věnujete?

U kraslic nemohu říct, že se věnuji jedné technice stále, protože u kraslic se snažím učit stále nové techniky a ty potom zkouším. Ještě toho mám hodně v plánu, teď snad se to časem podaří. Ale kdybych přeci jen měla říct, kterou techniku mám nejraději, tak nejlíbivější mám asi k technikám malovaným, vyškrabovaným a drátkovaným.

V drátenictví se nejraději věnuji tvorbě šperků, vánočních ozdob a oplétání dárkových vinných lahví, výrobě stromčků štěstí. Všude totiž mohu uplatnit různé techniky drátkování a hlavně zapojit svoji fantazii, které se mezi nekladem. Při výrobě šperků a ostatních výrobků z drátu dávám přednost jednoduchosti a hlavně se musím dobře sladit barvy. Nemám ráda šperky, kde je použito moc barev, proto že pak je z toho kýč.

Jste ochotná ukázat, naučit?

Ano, jsem ochotná ukázat různé techniky při výrobě kraslic i drátkování. A pokud budu moci předat své dovednosti a zkušenosti dál, budu jen ráda. Má radost z toho, když se lidé nadchnou pro společnou věc. Jako u všech řemesel, tak i u těchto je zapotřebí hodně času, vešlou dávku trpělivosti a ochoty

tu se tomu věnovat: a v neposlední řadě také ochotu do toho investovat peníze.

Drátkované kraslice.

Když mají lidé zájem, tak dělám i kurzy drátkování a výroby kraslic. Kraslice se tvoří rychlejší než různé výrobky z drátenictví. Proto je u drátenictví zapotřebí kurz minimálně na 4 hodiny i více, aby si mohli lidé odnést svůj finanční výronek a měli z něho radost.

Před několika lety jsem dělala kurzy drátenictví v Dcme pro děti a mládež ve Velkých Pavlovicích, u nás ve Tvrdonicích a v současné době se chystám učít drátkovat zájemce o drátenictví v Kosticích.

Kde můžeme vidět vaše výtvarné (výstavy a dílna v obci i jinde)?

V roce 2006 jsem započala svoje ručně vyrobené kraslice, spolu s kraslicemi ze své sbírky, na velkou výstavu kraslic ve Velkých Pavlovicích, která byla spojena i s ukázkami tvorby různých technik. I po několika telefonátech a domáhání se o vrácení, se mě kraslice dposud nevrátili, což mě velmi mrzí, protože pro mne mají velkou sběratelskou hodnotu.

V roce 2010 mě obec oslovila, jestli bych chtěla předvést svoje výrobky na Mikulášském jarmarku. Nakonec jsme se domluvili jinak a mohla jsem v naší obci před Vánocemi uskutečnit svoji první prodejní výstavu ručně drátkovaných šperků spolu s ukázkou tvorby vánočních ozdob. Na výbochích na tuto výstavu jsem pozvala po večerech téměř 9 měsíců, abych mohla ukázat, co všechno se dá z drátu vyrobit.

Drátkované šperky jste mohli vidět také v drogerii u Mašků a nebo v obchodě Šikulka, kde jsem měla svoje výrobky také vystavené. Lato na jeře před Velikonoce jste mohli v naší obci vidět výstavu kraslic, na které jsem učila děti, ak si doma vyrobit kraslici z máku, rýže, čočky, krupice a kávy. A dále jsem pak předváděla a techniku voskování kraslic.

V roce 2010 jsem si zařídila svoje osobní webové stránky www.michaelastupavska.cz, na kterých můžete vidět moji práci. Stránky sem si zřídila za účelem toho, aby si mohli případní zájemci o moji tvorbu snadno rychle a pohodlně z domova vybrat co se jim líbí a nebo jen tak potěšit oko. V současné době se chystám tvořit vánoční ozdoby, které loni na výstavě ve Tvrdonicích slavily velký úspěch.

Děkujeme za rozhovor.

Drátené šperky

techniky výroby kraslic – malované lakem na nehty, malované temperami, korálkové, voskované, batikované speciální barvou, lepené kávu a krupici, lepené čočkou, mákem, rýží i vyškrabované. Vyškrabovat kraslice mě naučila hodná paní Emilie Jančáková z Týnce. Každý rok na Velikonoce rozdávám těm, co přijdou šlehat, vždycky svoji ručně vyrobenou kraslici a každý rok si odnášejí jnou.

Týnec

Lidová řemesla v Týnci

I když obec Týnec patří k nejmenším z Regionu Podluží, patřila v minulosti vtéto oblasti k reaktivnějším. Řada žen a děvčat s uměla ve volném čase ušít a vyšít celý kraj (fěrtach, obojek, šňůrky, kapasríky), ušít kraj i pro muže (košile, zástěry) a nazdobit dům různými dcčkami, ubrusy apod. Později vyšívání rčklerých částí kroje nahradilo malování speciálními barvami, a to hlavně maší a šátků u žen.

Zejména v období 2. světové války se rozšířilo malování na dřevo a porcelán. Mnoho žen a dívek využívalo svého přirozeného talentu a malovalo převážně v zimě na dodané dřevěné kazety, talíře, včšáky a další předměty nebo na porcelánové talíře, hrníčky, počšálky apod. Byl to pro ně také vítaný zdroj příjmu. Šikovnosti těchto děvčat využil později závod Fatra Napajedla, následně Gumotex Břeclav, kde patřily k uznávaným malárečkám hraček a dalších výrobků. Totč je však již jenom vzpomínka.

Klárka Kopuleťá s ladičkou a paní Emilkou Jančálkovou.

Kučerovy Červenice

Dlouhá řada lidových umělců již bohužel mezi námi není. Byl to např. na celém Podluží vyhlášený tvůrce šňůrovaných červeníc Šimon Kučera, kterého později nahradil František Muškvan. Pěkré ženské varhánkové čizmy šili Vojtěch Blažej nebo Jan Nešpor. Šimon Kučera, vynikající výrobce červeníc, nejkrásnější součástí svátečního lidového kroje svobodných šohajků na

Podluží, se narodil v roce 1884 v Týnci a po nabytí základního vzdělání se vyučil krejčím. Byl nadaný, a aby nějak uplatnil své vrozené schopnosti, věnoval se šití a zdobení krojových součástek. Jeho hlavní zájem se soustředil na červené nohavice šchajků, jejichž vzhled se snažil zlepšit: uplatněním nových ornamentálních prvků, které na nohavičkách vyšival barevnými nitěmi. V roce 1912 navázal Kučera přátelství s malířem Aloisem Kalvodou, který na svém putování po sověckém venkově pobyl kratší čas v Týnci. Šimon Kučera, nejznámější a nejvyhledávanější výrobce červeníc, zemřel v říjnu 1968, dožil se požehnaného věku 84 let.

Emilka Jančálková.

Všestranná lidová umělkyně Emilka Jančálková

V současné době se můžeme pochlubit všestrannou lidovou umělkyní „Emilkou“ Jančálkovou, již by cíky její obdivuhodné vitalitě nikdo neřádal 89 let. Umí krásně vyškrabat velikonoční kraslice, šit: krojové oblečení, vyšívát a malovat. Už přes šedesát let omalovává týneckou kapličku i týnecké kříže, ovšem prozíravě pamatuje na budoucnost a už zaučuje druhé, mladší ženy a děvčata. Šila kroje, hlavně pro děti, a připravovala košile na vyšívku. Tu pak vyšívala např. paní Jindřiška Hřebečková. Její krásné výtvořy však těžko u ní doma najdeme, paní Emilka raději obdarovává a potěší svými dárky mnohá srdce, než aby si nechala něco pro sebe. Má velice ráda tento kraj, kde se narodila, miluje ho nejen pro jeho krásu, ale pro pracovitý lid, který tady žije.

Ozdoby Evy Řihové

Nahradit původní ozdoby hlavy do „rožků“ u děvčat umí paní Eva Řihová. Dřív

Maší ke kroji.

toho umění ovládalo několik žen v obci, tzv. zapleteček, z dlouhých vlastních vlasů děvčat. Dnes roší děvčata paruku, uměle zapletenou zahrádku z pravých vlasů, kterou zhotovila pro mnohé z nich na celém Podluží právě ona.

Košě Františka Růžičky

Další lidové řemeslo u nás oživil pan František Růžička, který se do obce přistěhoval asi před dvaceti lety, a to pletení košů a různých ozdobných předmětů do interiéru, pletení žil na „šlaháčku“ i březových metel. Reprezentuje náš sbec na různých folklórních akcích v okolí.

„Šatka“ ke kroji pro nejslavnější příležitosti (svatba, primice...)

Region Weinviertler Dreiländereck

1. Cena pro mikroregion

Weinviertler Dreiländereck byl vyznamenán cenou za inovace EUREGIO Innovationspreis 2011.

22 let po pádu železné opony je příhraniční spolupráce důležitou součástí sousedských vztahů v srdci Evropy. Inovativní iniciativy přibližují dříve rozdělené regiony a posilují sousedské vztahy. Podpůrný program Evropské unie „Evropská teritoriální spolupráce“ přitom rozhodujícím způsobem podporuje meziregionální projektové nápady.

Cena za inovace EUREGIO Innovationspreis byla letos udělena regionálním managementem Dolního Rakouska a jeho partnerskými organizacemi již padesáté. Cenou byly oceněny vynikající projekty příhraničních kooperací. Slavnostní udělování cen se konalo 4. října 2011 na zámku Hof za účasti asi 210 mezinárodních hostů za přítomnosti zemské radní paní magistry Darbary Schwarz. Cena EUREGIO Innovationspreis 2011 měla téma „Společně růst“ a byla udělována v kategoriích obec – mikroregion – organizace. Z celkem 66 nominací byl region Weinviertler Dreiländereck vyznamenán vynikajícím 1. místem v kategorii mikroregionů. Cenu převzali předseda regionu starosta Christian Frank a jednatelka Rosi Raming.

Předání Ceny Inovace Euregio 2011 v kategorii malých regionů.

Cena EUREGIO Innovationspreis 2011 sestává z:

- ovocného stromu pro nositele ceny jako uznání za příkladnou příhraniční spolupráci.
- listiny a představení organizace v médiích spolkové země Dolního Rakouska a regionů.

Cena EUREGIO Innovationspreis 2011 byla podpořena z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRE) a spolkovou zemi Dolní Rakousko v rámci projektu RECOM SK-AT.

Zasazení ovocný strom v pohraničí

Dnes již více než 10 let trvají nejlepší kontakty se sousedními regiony Jižní Morava a Západní Slovensko. Přeshraniční cyklistické a turistické stezky, ale také lichtenštejnské zámky ve Valticích, Lednici a Wilfersdorfu představují úspěchy spolupráce se sousedy. Historická zeměpisná a kulturní podobnost na obou stranách hranice se odráží v mnoha malých projektech a kooperacích s partnery regionů kolem Mikulova a Podluží.

Za dlouholeté intenzivní snahy v oblasti příhraniční spolupráce převzal mikroregion Weinviertler Dreiländereck v rámci udělování cen za inovace EUREGIO ovocný strom jako symbolické vyznamenání za „Společný růst“. Tato jablko byla zasazena 6. listopadu 2011 v rámci společného slavnostního aktu v blízkosti hranic Schrattenberg a Valtice. Tímto místem vede také příhraniční cyklistická - Lichtenštejnská stezka. Jako „kmotři stromu“ se představili spřátelení starostové Johann Bauer (Schrattenberg) a Ing. Pavel Trojan (Valtice). Při společné oslavě poděkoval předseda starosta Christian Frank všem přítomným starostům a zástupcům regionu Weinviertler Dreiländereck za jejich neustálou snahu a cenné angažování v přeshraniční činnosti.

1. Preis für Kleinregion

Weinviertler Dreiländereck mit dem EUREGIO Innovationspreis 2011 ausgezeichnet.

22 Jahre nach dem Fall des Eisernen Vorhangs ist grenzüberschreitende Zusammenarbeit wichtiger Bestandteil der Nachbarschaften im Herzen Europas. Innovative Initiativen bringen ehemals getrennte Regionen näher zusammen und stärken nachbarschaftliche Beziehungen. Das EU Förderprogramm „Europäische territoriale Zusammenarbeit“ unterstützt die interregionalen Projektideen dabei entscheidend. Der EUREGIO Innovationspreis wurde heuer bereits zum 10. Mal vom Regionalmanagement Niederösterreich und seinen Partnerorganisationen vergeben. Mit diesem Preis werden herausragende Projekte der grenzüberschreitenden Kooperation ausgezeichnet. Die feierliche Prämierung fand am 4. Oktober 2011 mit rund 210 internationalen Gästen im Beisein von Frau Landesrätin Magister Barbara Schwarz im Schloss Hof statt. Der EUREGIO Innovationspreis 2011 stand unter dem Thema „Zusammen Wachsen“ und wurde in den Kategorien Gemeinden – Kleinregion – Organisationen verliehen. Von den insgesamt 66 Nominierungen wurde das Weinviertler Dreiländereck in der Kategorie Kleinregionen mit dem hervorragenden 1. Platz ausgezeichnet. Den Preis durften Regionsobmann Bürgermeister Christian Frank und Geschäftsführerin Rosi Raming entgegennehmen.

Bildunterschrift: Feierliche Preisübergabe des EUREGIO Innovationspreises 2011 in der Kategorie Kleinregionen.

Der EUREGIO Innovationspreis 2011 bestand aus:

- Einem Obstbaum für den Preisträger als Anerkennung für beispielhafte grenzüberschreitende Zusammenarbeit.
- Einer Urkunde und der Aufnahme sowie Vorstellung der Organisation in den Medien des Landes Niederösterreich und der Regionen. Der EUREGIO Innovationspreis 2011 wurde aus dem Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) und vom Land Niederösterreich im Rahmen des Projektes RECOM SK-AT gefördert.

Obstbaum auf Grenzgebiet gepflanzt

Seit nunmehr mehr als 10 Jahren bestehen beste Kontakte zu den angrenzenden Regionen Südmährens und der Westslowakei. Grenzüberschreitende Rad- und Wanderwege, sowie die Lichtensteinschlösser in Valtice, Lednice und Wilfersdorf sind Erfolge der Zusammenarbeit mit den Nachbarn. Historische, geografische und kulturelle Ähnlichkeit beidseits der Grenze spiegelt sich in vielen Kleinprojekten und Kooperationen mit den Partnern der Regionen um Mikulov und Podluží wider. Für langjährige intensive Bemühungen in der länderübergreifenden Zusammenarbeit übernahm die Kleinregion Weinviertler Dreiländereck im Rahmen der EUREGIO Innovationspreisverleihung als symbolisches Zeichen für das „Zusammen Wachsen“ einen Obstbaum. Dieser Apfelbaum wurde am 6. November 2011 in einem gemeinsamen feierlichen Akt in Grenzröhe Schrattenberg und Valtice gepflanzt. An diesem Standort führt auch der länderübergreifende Radweg „Lichtensteinsroute“ vorbei. Als „Bäumpaten“ fungierten die befreundeten Bürgermeister Johann Bauer (Schrattenberg) und Ing. Pavel Trojan (Valtice). Bei der gemeinsamen Feier dankte Obmann Bürgermeister Christian Frank allen anwesenden Bürgermeistern und Vertretern der Region Weinviertler Dreiländereck für ihr ständiges Bemühen und ihr wertvolles Engagement in der grenzüberschreitenden Tätigkeit.

SERVIS SPOTŘEBNÍ ELEKTRONIKY
SERVIS VÝPOČETNÍ TECHNIKY
SATELITNÍ A ANTÉNNÍ TECHNIKA
ELEKTROMONTÁŽE | REVIZE
REKLAMNÍ A GRAFICKÉ STUDIO

SATELITY | ANTÉNY

volejte:
774 733 205

mojeTELKA.cz

ŘEŠÍME Váš digitální TV příjem!

NAJGEBBAUR s.r.o. | U Školy 130, 696 21 Josefov
tel/fax: 518 372 495 | mobil: 608 872 182 | e-mail: info@najgebaur.cz

TOPMONT
PROJEKT → INSTALACE → RE/IZE

TOPENÍ VODA PLYN
zavlažovací a solární systémy

Vítězslav HASÍK www.topmont-bv.cz Petr GASZCZYK
Podivínská 514, 601 02 Velké Blatovo Rybáře 10, 601 53 Tvrdonice
Tel.: 777 868 174 Tel.: 777 866 173

Elektro Smetana

velkoobchod - elektroinstalační materiál - maloobchod
sortiment pro montážní firmy, stavby, podnikatele i domácnosti

Návštívte naši prodejnu v Břeclavi - ulice Husova, náměstí Svobody
(50 metrů od autobusového nádraží ve směru na Moraviiapress)

Jaroslav Smetana, Husova 3136/25 690 02 Břeclav
tel.: +420 774 879 468, mail: obchod@elektro-smetana.cz
www.elektro-smetana.cz

**teplo
muže být
i jinak...**

INFRAČERVENÝ TOPNÝ OBRAZ

Ideální pro vytápění rodinných domků i pro příležitostné
přitopení např. na chatě nebo ve vinném sklepe

Výhody topení infračervenými sálavými panely oproti topení konvenčnímu
Po tepelném čerpadle nejúspěšnější systém vytápění | Sníží se prašnost
v místnosti | Není vysoušen vzduch | Napomáhá vysoušení zdiva
Snadná instalace | Topné těleso je součástí interiéru, nezabírá místo
Rychlý náběh po zapnutí | Samostatná regulace jednotlivých místností
Bez elektrosmogu | Provoz je naprosto tichý | Možnost zvětšit topný
výkon | Blahodárný vliv na organismus | Příjemný pocit tepla v místnosti
Velký výběr obrázkových motivů | Možnost použít vlastní motiv

Nevýhody

Sálavé topení působí jen v místnosti, kde je nainstalováno
Nelze změnit motiv obrazu

Sálavé vytápění (infra vytápění) je tvořeno zdrojem, vyzařujícím tepelné
paprsky v infračerveném pásmu. Tyto paprsky, stejně jako tepelné sluneční
paprsky dopadající na zem, procházejí vzduchem, aniž by ho svým průchodem
zahřívaly. Teplo je předáváno osobám, stěrám a předmětům v prostoru
přímo, prakticky bez cizího prostředníka - vzduchu. Ten je ohříván teprve
následně ode zdi a cizích předmětů.

Obrazy si můžete prohlédnout v budově nahrávacího studia v Dolních Bojanovicích

Více informací a případné objednávky na tel.: 00420 518 372 337, e-mail: jaromir@tonstudio.cz

www.tonstudio.cz

tonstudio
FAJCHMAN

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Prosinec 2011		
Týnec	10.12.	Zabíjačka s ochutnávkou mladých vín
Třdonic	11.12.	Divadelní představení sluná dvou párů
Dolní Bojanovice	11.-18.12.	Vánoční výstava
Kostice	17.12.	Vánoční zpívání
Hrušky	17.12.	Vánoční veselí
Týnec	17.12.	Vánoční koncert
Prušánky	18.12.	Vánoční koncert
Dolní Bojanovice	21.12.	Vánoční koncert, DH Mistřianka
Prušánky	24.12.	Vánoční koledování na návsi
Lanžhot	26.12.	Žehráni korál, Žehráni vína, Štěpánská zabava
Třdonic	26.12.	Svěcení vína
Moravská Nová Ves	26.12.	Svěcení vína
Lužice	26.12.	Štěpánový košť vína
Ladná	26.12.	Vánoční vystoupení v kostele
Lanžhot	29.12.	Ohňostroj
Třdonic	30.12.	Divé víně
Nový Poddvůr	30.12.	Rozloučení se starým rokem
Třdonic	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Týnec	31.12.	Silvestrovská zábava
Mor. N. Ves, Josefův	31.12.	Silvestrovský ohňostroj
Lužice	31.12.	Ukončení plavecké sezony - Cihelna
Leden 2012		
Prušánky	2.1.	Ohňostroj
Dolní Bojanovice	7.1.	Vinařský ples
Kostice	7.1.	Krojový ples
Josefův	8.1.	Třikrát sbíka po obci
Josefův	14.1.	Ples SDH
Dolní Bojanovice	14.1.	Discoples
Lanžhot	14.1.	Krojový ples
Třdonic	14.1.	Ples KSČ
Týnec	14.1.	Krojový ples
Starý Poddvůr	14.1.	Obecní ples
Dolní Bojanovice	21.1.	Sportovní ples
Hrušky	21.1.	Fyzikální ples
Lužice	21.1.	Krojový ples
Prušánky	21.1.	Krojovaný ples
Třdonic	21.1.	Ples SDH
Týnec	21.1.	Hasičský běh
Dolní Bojanovice	27.1.	Š. ples Regionu Podluží
Dolní Bojanovice	28.1.	Krojový ples
Lanžhot	28.1.	Ples města Lanžhot
Moravská Nová Ves	28.1.	Krojový ples
Moravský Žitkov	28.1.	Veselá zabíjačka
Prušánky	28.1.	Společenský ples SRPOŠ
Starý Poddvůr	28.1.	Rodičovský ples
Třdonic	28.1.	Ples SRPOŠ
Únor 2012		
Nový Poddvůr	3.2.	Ples OÚ
Dolní Bojanovice	4.2.	Country ples
Moravská Nová Ves	4.2.	IK. Reprezentační ples městyse
Moravský Žitkov	4.2.	Krojový ples
Třdonic	4.2.	Krojový ples
Dolní Bojanovice	11.2.	Valentýnský ples
Hrušky	11.2.	Krojový ples KČU ČSL

Obec	Datum	Název akce
Kostice	11.2.	"ak ti nás hývávalo" beseda
Lužice	11.2.	Ples apotekou
Moravský Žitkov	11.2.	Country ball
Prušánky	11.2.	Kuželečský diskoples
Dolní Bojanovice	18.2.	Společenský ples
Hrušky	18.2.	Fašank
Josefův	18.2.	Ples obce
Kostice	18.2.	Maškarní merenda
Lanžhot, Ladná	18.2.	Fašank
Lužice	18.2.	Fašanková občůzka, Fašanková janační zábava
Moravská Nová Ves	18.2.	Školní ples
Starý Poddvůr	18.2.	Zahradkářský ples
Třdonic	18.2.	Maškarní ples TJ Sokol
Dolní Bojanovice	19.2.	Dětský krojový ples
Kostice	19.2.	Dětský karneval
Moravská Nová Ves	19.2.	Dětský karneval
Moravský Žitkov	19.2.	Fašank
Třdonic	19.2.	Fašank
Lanžhot	25.2.	Ples školy
Moravský Žitkov	25.2.	Maškarní hál
Třdonic	25.2.	Košť vín
Třdonic	26.2.	Dětský maškarní ples
Březen 2012		
Lužice	3.3.	Ples SRPOŠ
Týnec	3.3.	Výstava vín
Josefův	4.3.	Dětský maškarní karneval
Lanžhot	10.3.	Mistři výstava v n
Moravský Žitkov	10.3.	Degustace vín
Dolní Bojanovice	11.3.	Jarní hudební festival, Koncert střečů a tetin
Prušánky	11.3.	Dětský karneval
Třdonic	11.3.	Celava NDŽ
Kostice	17.3.	Mistři výstava v n
Moravský Žitkov	17.3.	Košť vín
Hrušky	24.3.	Košť vín a sýrů
Třdonic	24.3.	Vynášení smrtky, Valikonoční dílna
Dolní Bojanovice	25.3.	Jarní hudební festival, Koncert Jaroslav Svěčaný
Josefův	25.3.	Smrtina
Starý Poddvůr	25.3.	Vynášení smrtice
Třdonic	31.3.	Přehlídka dětských folklorních souborů
Duben 2012		
Moravská Nová Ves	4.4.	Valikonoční zdobení
Třdonic	5.-7.4.	Hrátky
Josefův	5.-7.4.	Lirkačování
Dolní Bojanovice	8.-15.4.	Valikonoční výstava
Lužice, Lanžhot	8.4.	Valikonoční zábava
Prušánky	8.4.	Valikonoční zábava
Dolní Bojanovice	20.4.	Festival Tolerance
Moravská Nová Ves	21.4.	Jarní otevřená sklepy
Dolní Bojanovice	21.4.	Glověcký humanitární ples
Moravská Nová Ves	22.4.	Mistrovství ČR v mažoretkovém sportu
Třdonic	28.4.	Pálení čarodějnic
Týnec	28.-29.4.	MRS MC Týnec - rybářské závody
Josefův	28.-29.4.	33. Výstava vín Podluží Josefův 2012
Hrušky	30.4.	Pálení čarodějnic
Moravský Žitkov	30.4.	Pálení čarodějnic

Kalendář akcí na Podluží

Obec	Datum	Název akce
Květen 2012		
Moravská Nová Ves	1.5.	Den lidových řemesel a ochutávka "Necveských" vln
Josefov	5.5.	Volebalový turnaj
Uolín Bojanovice	5.5.	Uívá vírek
Lužice	12.5.	Besídka ke Dni matek
Josefov	13.5.	Divadelní představení pro dospělé
Lanžhot	13.5.	Den matek
Nový Poddvorov	13.5.	Svátek matek
Tyrdonice	13.5.	Svátek matek
Frušánky	13.5.	Beseda s důchodci
Josefov	19.5.	Josef II. Open turnaj v tenisové čtyřhře
Frušánky	19.5.	Bicykláda
Tyrdonice	20.5.	Dětský den
Frušánky	26.5.	Májová zpívaná
Červen 2012		
Kostice	1.6.	Dětský den
Moravská Nová Ves	1.6.	Dětský den

Obec	Datum	Název akce
Tyrdonice	1.-3.6.	59. ročník národop. slavností Podluží v písni a tanci
Lužice	2.6.	Sportovní den k příležitosti Dne dětí
Josefov	3.6.	Divadelní představení pro děti
Lanžhot	3.6.	1. Svato přijímání
Průšánky	3.6.	Dětský den
Tyrdonice	3.6.	Ověřené sklepy
Lanžhot	10.6.	Boží tělo
Dolní Bojanovice	10.6.	Slavnost Božího těla
Josefov	16.6.	O císařský pohár - turnaj v nehejhalu
Starý Poddvorov	16. 17.6.	Festival DFS "Dětské krojované hody 2012"
Dolní Bojanovice	17.6.	Slavnost Největšího srdce Ježíšova
Josefov	17.6.	Pěší pout do D. Bojanovic (Největší srdce Ježíšovo)
Průšánky	22.6.	Svatoánská noc
Nový Poddvorov	23.6.	Den otevřených sklepů
Průšánky	23.6.	Den otevřených sklepů - Nechry
Týnec	29.6.-1.7.	Letní tábor
Týnec	30.6.	Den otevřených sklepů
Josefov	30.6.	Dětský den

Chcete se zviditelnit v celém Regionu Podluží?

ZVONY PODLUŽÍ vychází v nákladu 8000 výtisků do všech domácností ve 14 obcích!

Přístupné ceny inzerce a podmínky pro všechny.

Bližší informace na tel.: 777 328 052 nebo e-mailu: info@podluzi.cz

Zlomek s.r.o.
DVEŘE • ZÁRUBNĚ

www.zlomek.cz

Rodinná
firma,
již 18 let
na trhu

**Výroba
interiérových
dveří
a zárubní**

**Nově v naší
nabídce
celoskleněné
dveře**

Hodonín
Čajkovského 39, (Velká kasárna)
tel.: 518 344 599
e-mail: info@zlomek.cz
Po-Pá: 7:00 - 17:00

Břeclav
ul. 17 listopadu 21
tel.: 519 321 315
e-mail: břeclav@zlomek.cz
Po-Pá: 8:30 - 17:00

Brno
Stránského 39
tel.: 516 777 705
e-mail: brno@zlomek.cz
Po-pá: 9:30 - 18:00

Regionální TOP projekty

Česká Chuťovka 2011 v Praze

Místní akční skupina Dolní Morava o.s. ve spolupráci s Jihomoravským krajem, Vinařským fondem a Centrálou cestovního ruchu zastupovala Jižní Moravu ve dnech 16. až 19. června tohoto roku na 2. ročníku České chuťovky 2011 – festivalu chutí Čech, Moravy a Slezska, který se konal na Staroměstském náměstí v Praze.

Prezentace byla zaměřena na propagaci vinařství, vinařské turistiky, regionální gastronomie a cestovního ruchu v oblasti Jižní Moravy. Návštěvníkům festivalu a to jak tuzemským, tak za

hraničním jsme nabízeli např. speciality z domácí zabijačky – škvarky a škvarkovou pomazánku, sýry, domácí třešně, opražené sušené švestky se sláninou, svatební koláčky, ázeňské oplatky (Lázně Hodonín). Po celý den mohli návštěvníci také ochutnávat vína od 20 vinařů z Jižní Moravy. Nabídka tradiční gastronomie a moravských vín se setkala u návštěvníků s kladným chlebem a prezentace Jižní Moravy tak byla na Staroměstském náměstí v Praze velmi úspěšná. Akce byla spolufinancována Vinařským fondem a Jihomoravským krajem

Ing. Josef Smetana

Nový webový portál www.folkloratradice.eu

Webové stránky připravené občanským sdružením Malovaný kraj a Záhorským muzeem ve Skalici jsou zaměřeny na kroje Podluží a Záhří. Cílem rozhodně není představit lidový oděv obou regionů do vyčerpávajících podrobností, na návštěvníky portálu naopak čeká populárně-vědné zpracování uvedené tematiky, takže se o krocích oněch dvou sousedních národopisných oblastí dozví nejen prostřednictvím psaného slova, ale též prostřednictvím fotografií, kreseb či různých her. Výtvarná podoba stránek

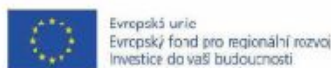
vzniklých v rámci mikroprojeKTu Tradiční oděv Podluží a Záhří pochází od břeclavské výtvarnice Yvony Jandákové.

Nová webová adresa folkloratradice.eu je tedy k dispozici všem zájemcům o krásný svět lidových krojů, bez kterých by nejen

národopis, ale také historie českých zemí a Slovenska byla o mnoho chudší. Portál navíc nezůstane v současné podobě, ale bude dle možností rozšiřován. To je i příležitostí pro zájemce o národopis, kteří mohou do redakce Malovaného kraje (17. listopadu 1a, 690 02 Břeclav; malovanykra@seznam.cz) posílat kvalitní fotografie podlužáckých krojů a krojových součástí či snímky z krojových akcí na Podluží včetně krátkých popisů. Nejvhodnější foto budou na web přidána.

TENTO MIKROPROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ, Z PROSTŘEDKŮ FONDU MIKROPROJEKTŮ SPRÁVOVANÉHO REGIONEM BÍLÉ KARPATY

SPOLČNĚ BEZ HRANIC
Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií

2. ročník Svatomartinských vín Dolní Moravy 2011

Místní akční skupina Dolní Morava, ve spolupráci s Městem Hodonín, Domem Kultury Hodonín, Regionem Podluží, Mikroregionem Hodonínsko a Regionem Slovácko pořádala dne 11. listopadu 2011 v pořadí druhý ročník Svatomartinských vín v Hodoníně. Přesně v 11 hodin a 11 minut byly otevřeny první láhve a návštěvníci poté mohli začít ochutnávat první vína letošní sklizně od známých vinařů z Čejkovic, Hrušek, Mikulšic, Rohatce a Dubňan. Také nechyběly gastronomické pochoutky jako škvarky, vepřové sádlo, tačanka, zelňačka, sýry, uzeriny a na zahřátí byl k dispozici svařák. V odpoledních hodinách vystoupili Mužáci z Hrušek. Akce zaznamenala kladné hodnocení od přítomných návštěvníků a přispěla tak k propagaci Svatomartinského vína a také samotných vinařů.

Text: Ing. Josef Smetana, foto: Rastislav Janoviček

- realizace vodohospodářských staveb
- projekční práce v oboru vodohospodářských staveb
- inženýrská činnost
- provozování vodovodů a kanalizací
- ČSN EN ISO 9001, ČSN EN ISO 14001
- certifikát systému řízení jakosti č. Q 154-2
- certifikát environmentálního managementu č. E 154-1

ARTESIA, spol. s r.o.
Ratíškovice 241
696 02 Ratíškovice
provozovna : Kyjov, Brandlova 1316/95
tel. : +420 518 611 682
e-mail : artesia@artesiasro.cz

Odborná způsobilost: zajištěna autorizovanými inženýry v oboru vodohospodářských staveb.

STAVEBNÍ
FIRMA **PLUS** s.r.o.
DODAVATELSKÁ ČINNOST STAVEBNÍ, PORADENSTVÍ,
STAVBY NA KLÍČ, OBCHODNÍ ČINNOST

- VÝROBA A DOPRAVA BETONOVÉ SMĚSI
- DOPRAVA A ZEMNÍ PRÁCE
- OBČANSKÉ STAVBY
- RODINNÉ DOMY NA KLÍČ
- PRŮMYSLOVÉ STAVBY
- ZATEPLOVÁNÍ BUDOV
- PŮJČOVNA LEŠENÍ A BEDNĚNÍ
- DEMOLICE A RECYKLACE

Sídlo firmy: Měšťanská 109, 695 01 Hodonín
www.firmaplus.cz, firmaplus@firmaplus.cz
tel: 518 340 763 • fax: 518 321 031
mobil: 732 560 043

VEOS
POSPÍŠIL
ELEKTROMONTÁŽE ■ MaR ■ VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

- údržba a výstavba veřejného osvětlení
- elektromontážní práce silnoproud, slaboproud
- výroba rozváděčů
- pronájem plošin
- servis a údržba veřejných budov, úřadů, škol a firem

Dlouhá 226
696 17 Dolní Bojanovice
tel.: 722 118 961

fax: 518 372 095
office@veos.cz
www.veos.cz

Otevření nové expozice v muzeu Starý Kvartýr v Lužicích

Otevření nového muzea Stará radnice v Rohatci

